

PELASTUSOPISTO

ONKO PELASTUSOPISTON OPETUS TARKOITUKSENMUKAISTA?

Työelämäpalaute Pelastusopistosta valmistuneilta ja heidän esimiehiltään

Esa Kokki

Pelastusopiston julkaisu
B-sarja: Tutkimusraportit
3/2007

ISBN 978-952-5515-32-9 (nid.)
ISBN 978-952-5515-34-3 (PDF)
ISSN 1795-9160

PELASTUSOPISTO

Esa Kokki

Onko Pelastusopiston opetus tarkoituksenmukaista?

Tutkimusraportti, 80 s., 4 liitettä (16 s.)

Syyskuu 2007

TIIVISTELMÄ

Tutkimuksen tarkoitus oli varmistaa Pelastusopiston strateginen rooli alan työelämän organisaatioiden henkilöstön kehittäjänä ja toimintatapojen uudistajana. Tutkimuksessa haluttiin selvittää kuinka hyvin Pelastusopiston tutkintojen sisällöt vastaavat työelämän tarpeita ja kuinka hyvin valmistuneet opiskelijat osaavat opetussuunnitelmissa mainitut asiat?

Tutkimuksen aineisto kerättiin kyselylomakkeella, joka lähetettiin kaksi-kolme vuotta sitten tutkinnon suorittaneille henkilöille.

Kaikkien tutkintojen tavoitteita pidettiin tärkeinä lukuun ottamatta muutamia poikkeuksia. Pelastajatutkinnon tavoitteista tärkeänä ei pidetty asuinrakennusten palotarkastustaitoa. Alipäälylystötutkinnon suorittaneet eivät pitäneet tärkeinä paloaseman tai pelastuslaitoksen vastuullisissa tehtävissä toimimiskykyä eikä varautumisen perusteiden tuntemista. Päälylystötutkinnon tavoitteista ei pidetty tärkeinä ruotsinkieltä eikä monikansallisessa ja –kulttuurisessa ympäristössä toimimista.

Lähes kaikki tutkinnon tavoitteet on opittu tai saavutettu hyvin lukuun ottamatta muutamia poikkeuksia. Niitä tavoitteita, joita ei ole opittu hyvin, ei pidetty myöskään tärkeinä. Alipäälylystön esimiesten mielestä tutkinnon suorittaneet oppivat tutkinnon tavoitteet paremmin kuin nämä itse arvioivat. Päälylystö- ja hätäkeskuspäivystäjätutkinnon suorittaneiden mielestä he eivät olleet oppineet tai saavuttaneet tutkinnon tavoitteita niin hyvin kuin miten tärkeinä he tavoitteita pitivät. Sen sijaan esimiesten mielestä nämä olivat oppineet tai saavuttaneet tutkinnon tavoitteet jopa paremmin kuin tutkinnon suorittaneet itse arvioivat.

Kyselyyn vastanneet antoivat myös kehitysehdotuksia tutkintojen parantamiseksi.

Pelastusopiston tutkintojen sisällöt vastaavat hyvin työelämän tarpeita. Lisäksi Pelastusopistosta valmistuneet opiskelijat osaavat hyvin opetussuunnitelmissa mainitut asiat.

Avainsanat: tutkinnon tavoitteiden arviointi, opetuksen arviointi

ALKUSANAT

Sisäasiainministeriön pelastusosaston ja Pelastusopiston tulossopimuksessa 2007 yhdeksi yhteiskunnallisen vaikuttavuuden mittariksi kirjattiin kyselytutkimuksen laatiminen Pelastusopiston entisille opiskelijoille, heidän esimiehilleen ja työnantajille. Tavoitteena oli varmistaa strateginen rooli työelämän organisaatioiden henkilöstön kehittäjänä ja toimintatapojen uudistajana.

Keväällä 2007 Pelastusopisto toteutti kyselytutkimuksen, jonka tulokset esitetään tässä raportissa. Kyselytutkimuksen suunnittelussa avusti koulutusjohtaja Pekka Rantala. Tutkintokohtaisten kysymysten valinnassa avustivat vanhempi opettaja Ismo Huttu (pelastajat), vanhempi opettaja Tapio Neuvonen (alipäällystö), projektijohtaja Petteri Taitto (päällystö) ja vanhempi opettaja Pertti Savolainen (häätäkeskuspäivystäjät). Tietoteknistä apua antoi atk-suunnittelija Timo Rissanen. Kyselylomakkeiden puhtaaksikirjoituksessa ja kyselyjen lähettämisessä avusti tutkimussihteeri Sari Hämäläinen.

Kiitän kaikkia, jotka osallistuivat tutkimuksen toteutukseen.

Kuopiossa 26.9.2007

Esa Kokki

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	8
2	TUTKIMUSMENETELMÄT JA AINEISTO	9
2.1	Tutkimusongelma	9
2.2	Aineiston hankinta	9
2.3	Aineiston käsittely	11
2.3.1	Pelastajat	11
2.3.2	Päällystö	11
2.4	Tilastolliset menetelmät	11
2.5	Laadulliset tutkimusmenetelmät	12
3	TULOKSET	13
3.1	Pelastajat	13
3.1.1	Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta	13
3.1.2	Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta suhteessa muihin muuttujiin	14
3.1.3	Tutkinnon sisällön oppiminen	15
3.1.4	Tutkinnon sisällön oppiminen suhteessa muihin muuttujiin	17
3.1.5	Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi	18
3.2	Pelastajien esimiehet	19
3.2.1	Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta	19
3.2.2	Tutkinnon sisällön oppiminen	20
3.2.3	Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi	21
3.3	Alipäällystö	22
3.3.1	Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta	22

3.3.2	Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta suhteessa muihin muuttujiin	24
3.3.3	Tutkinnon sisällön oppiminen	24
3.3.4	Tutkinnon sisällön oppiminen suhteessa muihin muuttujiin	26
3.3.5	Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi	26
3.4	Alipäällystön esimiehet	28
3.4.1	Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta	28
3.4.2	Tutkinnon sisällön oppiminen	29
3.4.3	Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi	31
3.5	Päällystö	32
3.5.1	Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta	32
3.5.2	Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta suhteessa muihin muuttujiin	35
3.5.3	Tutkinnon sisällön oppiminen ja tavoitteiden saavuttaminen	36
3.5.4	Tutkinnon sisällön oppiminen ja tavoitteiden saavuttaminen suhteessa muihin muuttujiin	40
3.5.5	Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi	41
3.6	Päällystön esimiehet	41
3.6.1	Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta	41
3.6.2	Tutkinnon sisällön oppiminen	43
3.6.3	Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi	45
3.7	Hätäkeskuspäivystäjät	46
3.7.1	Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta	46
3.7.2	Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta suhteessa muihin muuttujiin	50
3.7.3	Tutkinnon sisällön oppiminen	50
3.7.4	Tutkinnon sisällön oppiminen suhteessa muihin muuttujiin	52

3.7.5	Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi	53
3.8	Hätäkeskuspäivystäjien esimiehet	54
3.8.1	Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta	54
3.8.2	Tutkinnon sisällön oppiminen	55
3.8.3	Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi	57
4	POHDINTA	59
4.1	Tutkimuksen toteutuksesta	59
4.2	Tuloksista	59
4.2.1	Pelastajatutkinto	60
4.2.2	Alipäällystötutkinto	60
4.2.3	Päällystötutkinto	60
4.2.4	Hätäkeskuspäivystäjätutkinto	61
4.3	Yhteenveto	62
	LIITE 1: KYSELYLOMAKE PELASTAJILLE	64
	LIITE 2: KYSELYLOMAKE ALIPÄÄLLYSTÖLLE	67
	LIITE 3: KYSELYLOMAKE PÄÄLLYSTÖLLE	70
	LIITE 4: KYSELYLOMAKE HÄTÄKESKUSPÄIVYSTÄJILLE	75

1 JOHDANTO

Pelastusopistolla on monopoliasema pelastustoimen opetuksessa Suomessa. Lain mukaan Pelastusopiston on vastattava järjestämänsä opetuksen laadusta ja jatkuvasta kehittämisestä. Pelastusopiston arvot ovat luotettavuus, palvelukyky ja kehittyvä asiantuntijuus. Pelastusopiston tahtotila on olla arvostettu asiantuntijaorganisaatio, vetovoimainen opiskelu- ja työyhteisö sekä palveleva yhteistyökumppani.

Tutkimuksen tarkoitus oli selvittää, onko Pelastusopistolla strategista roolia pelastusalan työelämän organisaatioiden henkilöstön kehittäjänä ja toimintatapojen uudistajana? Onko rooli sellainen kuin sen kuvitellaan olevan? Onko annettu opetus laadukasta? Kehitetäänkö opetusta tarkoituksenmukaiseksi? Vastaako Pelastusopistolta valmistuneiden ja heidän työnantajien mielipiteet Pelastusopistosta, sen tutkinnoista ja opetuksesta edellä mainittuja arvoja ja toteutuuko edellä mainittu tahtotila?

Tässä tutkimusraportissa pyritään vastaamaan edellä mainittuihin kysymyksiin. Luvussa 2 kuvataan tutkimusongelma, esitellään tutkimusaineisto ja käytetyt tutkimusmenetelmät. Luvussa 3 käsitellään kyselytutkimuksen tuloksia. Lopuksi pohditaan tutkimuksen toteutusta ja tuloksia sekä kiteytetään yhteenvedoon tutkimuksen tulos. Liitteenä on tutkinnon suorittaneille lähetetyt kyselylomakkeet.

2 TUTKIMUSMENETELMÄT JA AINEISTO

2.1 Tutkimusongelma

Tutkimuksessa haluttiin saada selville Pelastusopiston pelastaja-, alipäällystö-, päällystötö- ja hätäkeskuspäivystäjätutkinnon opetuksen sisällöistä:

1. Kuinka hyvin tutkinnon sisältö vastaa työelämän tarpeita?

ja

2. Kuinka hyvin opiskelijat osaavat opetussuunnitelmassa mainitut asiat?

Tutkimuksen kyselylomakkeessa esitetyt väittämät valittiin tutkintojen opetussuunnitelmien perusteella tutkinnon sisällön ja tavoitteiden mukaisiksi. Tutkimuksessa haluttiin saada selville Pelastusopistolta valmistuneiden opiskelijoiden mielipide sekä heidän esimiestensä kautta työnantajien mielipiteet.

2.2 Aineiston hankinta

Tutkimuksen otoksen muodostivat Pelastusopistolta syyslukukaudella 2004 ja kevätlukukaudella 2005 pelastaja-, alipäällystö- ja hätäkeskuspäivystäjätutkinnon suorittaneet sekä kaikki pelastuslaitoksilla työskentelevät päällystökursseilta vuosina 2002 – 2005 valmistuneet opiskelijat.

Kyselytutkimus toteutettiin Internet-pohjaisella Webropol-ohjelmalla. Otokseen valituille henkilöille lähetettiin sähköpostilla pyyntö vastata Internet-sivulla avautuvaan kyselylomakkeeseen.

Kyselylomakkeessa esitetyt väittämät valittiin tutkintojen opetussuunnitelmien perusteella tutkinnon sisällön ja tavoitteiden mukaisiksi (Liitteet 1 – 4). Vastausten avulla haluttiin saada selville kuinka tärkeinä opetussuunnitelmien sisältöä pidetään ja kuinka hyvin opiskelijat osaavat opetussuunnitelmissa mainitut asiat.

Pelastusopistolla ei ole rekisteriä valmistuneiden opiskelijoiden sähköpostiosoitteista. Pelastajakursseilta valmistuneiden yhteystietoja kysyttiin pelastuslaitoksilta ja numero-tiedustelusta. 107 pelastajakursseilta valmistuneen sähköpostiosoitteet saatiin selville ja 11 opiskelijan sähköpostiosoitteita ei saatu selville. Alipäällystö- ja päällystökursseilta valmistuneiden sähköpostiosoitteet saatiin pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto PRONTO:n käyttäjärekisteristä, jonka ylläpito-oikeus on Pelastusopistolla. Alipäällystökursseilta valmistuneista 34:n sähköpostiosoite saatiin selville, mutta kolmen ei. Päällystökursseilta valmistuneista 51:lle lähetettiin kysely. Kyselylomaketta ei lähetetty 17 valmistuneelle, jotka olivat töissä jossain muualla kuin pelastuslaitoksilla. Hätäkeskuspäivystäjien sähköpostiosoitteet saatiin selville Pelastusopistolla käytössä olevasta sisäasiainministeriön sähköpostijärjestelmästä. 36 valmistuneen sähköpostiosoite saatiin selville, mutta kolmen ei.

Pelastusopistolta valmistuneiden lähimpien esimiesten sähköpostiosoitteet kysyttiin kyselylomakkeen taustatiedoissa. Lähes kaikki vastanneet ilmoittivat esimiehensä nimen tai sähköpostiosoitteen. Kahden pelastajatutkinnon ja yhden päällystötutkinnon suorittaneen esimiehen sähköpostiosoitetta ei saatu selville, eikä heille kyselyä lähetetty. Esimiehille lähetettiin sama kyselylomake sillä poikkeuksella, että heitä pyydettiin arvioimaan tutkinnon sisällön merkittävyyttä alaistensa työtehtävien kannalta sekä näiden oppimista. Pelastusopistolta valmistuneita pyydettiin informoimaan esimiehiään tulevasta kyselystä, jotta nämä tiesivät kenen osaamista arvioida.

Ensimmäinen pyyntö vastata kyselylomakkeeseen lähetettiin Pelastusopistolta valmistuneille 30.3.2007 ja vastausaika annettiin viikko. Koska vastauksia ei tullut riittävästi, vastauspyyntö lähetettiin uudelleen 10.4.2007 viikon vastausajalla. Esimiehille osoitettuun kyselylomakkeeseen vastauspyyntö lähetettiin 25.4.2007 ja vastausaika annettiin kaksi viikkoa. Lisävastausten toivossa pyyntö uusittiin vielä 14.5.2007 kahden viikon vastausajalla.

2.3 Aineiston käsittely

Kyselylomakkeen vastaukset tallennettiin Excel-tiedostoiksi ja analysoitiin SPSS-ohjelmalla. Koska vastausten määrät olivat pieniä (10 – 44 kpl / kysely), ristiintaulukoi-
taessa muuttujia yhdistettiin samaa mieltä olevat vastaukset (muuttujien arvot 1 ja 2)
sekä eri mieltä olevat vastaukset (muuttujien arvot 4 ja 5).

2.3.1 Pelastajat

Pelastajatutkimuksen suorittaneiden työsopimuksen laadun vaikutusta tarkasteltaessa tois-
taiseksi voimassa olevat sopimukset yhdistettiin vakituiseen työsopimuksen kanssa, kos-
ka vain 2 opiskelijan (5 %) työsopimus oli toistaiseksi voimassa oleva.

2.3.2 Päälylystö

Päälylystötutkimuksen suorittaneiden kyselyyn tuli vastauksia kolmelta aikuiskurssilta
AMKA1 – AMKA3 sekä kolmelta nuorisokurssilta AMKN1 – AMKN3. Koska eri
kursseilta tuli vain vähän vastauksia (1 – 7 kpl), suoritettujen kurssien vaikutuksia tarkastel-
taessa, aikuiskurssien vastaukset yhdistettiin ja niitä verrattiin yhdistettyihin nuoriso-
kurssien vastauksiin.

2.4 Tilastolliset menetelmät

Aineiston analysoitiin SPSS-ohjelmalla. Aineiston luokitteluasteikollisten muuttujien
arvojen vaihtelua tarkasteltiin laskemalla lukumääriä. Luokitteluasteikollisten muuttuji-
en arvojen lukumäärien eroa testattiin tasajakaumatestillä. Järjestysasteikollisten muut-
tujien arvojen vaihtelua tarkasteltiin laskemalla lukumääriä, keskilukuna mediaania ja
hajontalukuina ala- ja yläkvartiilia sekä piirtämällä boxplot-kuvioita. Järjestysasteikol-
listen muuttujien keskilukujen eroja testattiin mediaanitestillä. Muuttujien välisiä yhte-
yksiä tarkasteltiin ristiintaulukoiden avulla ja testattiin χ^2 -riippumattomuustestillä.

2.5 Laadulliset tutkimusmenetelmät

Kyselylomakkeen vapaa kysymys analysoitiin aineistolähtöisen analyysin keinoin; luokittelemalla vastaukset ja sisällön analyysillä.

3 TULOKSET

3.1 Pelastajat

Kyselylomake lähetettiin yhteensä 107:lle pelastajakursseilta 43 – 46 valmistuneelle opiskelijalle. Kyselyyn tuli 44 vastausta, eli vastausprosentti oli 41 %. Pelastajakurssilta 45 tuli vähemmän vastauksia (7 kpl) kuin muilta kursseilta. Kaikista vastaajista kolmasosa oli määräaikaissa työsuhteessa ja kaksi kolmasosaa vakituisessa tai toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa. Vastauksia tuli jokaiselta pelastustoimen alueelta lukuun ottamatta Keski-Pohjanmaata ja Kainuuta.

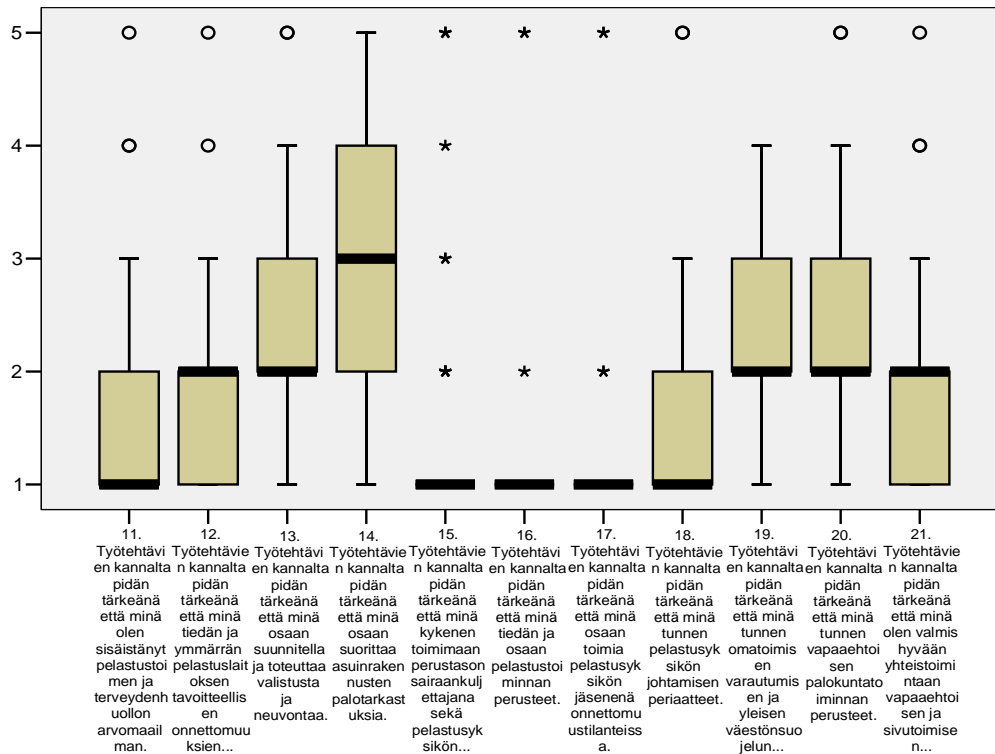
3.1.1 Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta

Tutkinnon sisällön merkittävyyttä työelämän kannalta selvitettiin asettamalla 11 kysymystä muotoon ”Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä, että minä...”. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”. Yhteenvedo mielipiteiden vaihtelusta on esitetty Kuvassa 1.

Keskimäärin **tärkeinä** pelastajatutkinnon opintosuunnitelman 11 tavoitteesta pidettiin seuraavia viittä tavoitetta:

- pelastuslaitoksen tavoitteellisen onnettomuuksien ennaltaehkäisytyön tietämys ja ymmärtäminen,
- valistuksen ja neuvonnan suunnittelu- ja toteutustaito,
- omatoimisen varautumisen ja yleisen väestönsuojelun perusteiden tunteminen,
- vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteiden tunteminen ja
- valmius hyvään yhteistoimintaan vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Pelastajatutkinnon sisällön merkittävyys

Kuva 1. Boxplot-kuvio pelastajatutkinnon sisällön merkittävyyteen liittyneissä kysymyksissä. Mielipiteiden vaihteluväli on 1 = ”Täysin samaa mieltä”, 5 = ”Täysin eri mieltä”. Vahvennettu viiva on mediaanin, ”laatikon” yläreuna yläkvartiiliin ja alareuna alakvartiiliin kohdalla. Mediaani kuvaa muuttujan keskimääräistä arvoa. Ala- ja yläkvartiiliin välissä on puolet muuttujan arvoista. Mitä alempana vahvennettu viiva kuviossa on, sitä merkittävämpänä tutkinnon tavoitetta keskimäärin pidetään.

Asuinrakennusten palotarkastusten suorittamistaitoa **ei** pidetty keskimäärin **tärkeänä**, **mutta ei myöskään merkityksettömänä** tutkinnon osatavoitteena.

3.1.2 Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta suhteessa muihin muuttujiin

Vastaajan työsopimuksen laadulla ei ollut yhteyttä siihen kuinka merkittävänä tämä piti tutkinnon sisältöaiheita.

Pelastusopistolla suoritetulla kurssilla sen sijaan näytti olevan yhteyttä eräiden muuttujien suhteen. Pelastajakurssilla 46 opiskelleet pitivät muita kursseja vähemmän merkittävänä pelastajatutkinnon opintosuunnitelman seuraavia kolmea tavoitetta:

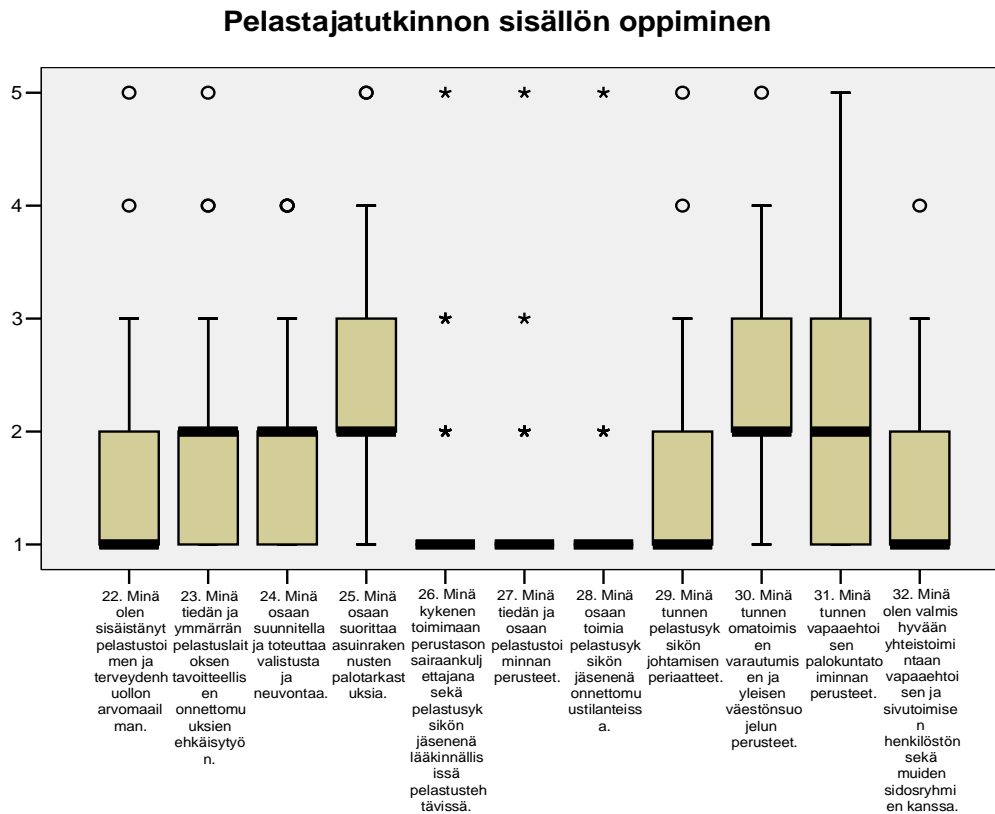
- valistuksen ja neuvonnan suunnittelu- ja toteutustaito,
- omatoimisen varautumisen ja yleisen väestönsuojelun perusteiden tunteminen ja
- vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteiden tunteminen.

Reilusti alle puolet pelastajakurssilta 46 valmistuneista piti edellä mainittuja tavoitetta tärkeinä, mikä oli päinvastoin muihin kursseihin verrattuna. Erot eivät olleet kuitenkaan tilastollisesti merkitseviä.

Pelastusopistolla suoritetulla kurssilla ja työsopimuksen laadulla ei ollut sellaista yhteyttä, joka selittäisi pelastajakurssin 46 muista poikkeavat mielipiteet edellä mainituissa tarkasteluissa. Pelastajakurssilta 46 valmistuneita oli määrääkäsissa työsuhteissa yhtä suuri osuus kuin pelastajakursseilta 43 ja 45 valmistuneita.

3.1.3 Tutkinnon sisällön oppiminen

Tutkinnon sisällön oppimista selvitettiin asettamalla 11 kysymystä muotoon ”Minä tiedän...”, ”Minä osaan...”, jne. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”. Yhteenveto mielipiteiden vaihtelusta on esitetty Kuvassa 2. Tutkinnon sisällön oppiminen erittäin hyvin, hyvin ja vähemmän hyvin oppimiseen jakautui lähes samalla tavalla kuin tutkinnon merkittävänä pitäminen.

Kuva 2. Boxplot-kuvio pelastajatutkinnon sisällön oppimiseen liittyneissä kysymyksissä. Mielenpitojen vaihteluväli on 1 = ”Täysin samaa mieltä”, 5 = ”Täysin eri mieltä”.

Keskimäärin **erittäin hyvin opittuina** pelastajatutkinnon opintosuunnitelman 11 tavoitteesta pidettiin seuraavia kuutta tavoitetta:

- pelastustoimen ja terveydenhuollon arvomaailman sisäistäminen,
- perustason sairaankuljettajana ja pelastusyksikön jäsenenä lääkinällisissä tehtävissä toimiminen,
- pelastustoiminnan perusteiden tietäminen ja osaaminen,
- pelastusyksikön jäsenenä toimiminen onnettomuustilanteissa,
- pelastusyksikön johtamisen perusteiden tunteminen ja

- valmius hyvään yhteistoimintaan vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Näistä viisi ensimmäistä olivat ne tavoitteet, joita vastaajat pitivät erittäin tärkeinä.

Keskimäärin **hyvin opittuina** pelastajatutkinnon opintosuunnitelman 11 tavoitteesta pidettiin seuraavia viittä tavoitetta:

- pelastuslaitoksen tavoitteellisen onnettomuuksien ennaltaehkäisytyön tietämys ja ymmärtäminen,
- valistuksen ja neuvonnan suunnittelu- ja toteutustaito,
- asuinrakennusten palotarkastusten suorittamistaito,
- omatoimisen varautumisen ja yleisen väestönsuojelun perusteiden tunteminen ja
- vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteiden tunteminen.

3.1.4 Tutkinnon sisällön oppiminen suhteessa muihin muuttujiin

Pelastusopistolla suoritettulla kurssilla näytti olevan yhteyttä tutkinnon sisällön oppimisessa yhden tavoitteen kohdalla. Vain alle puolet pelastajakurssilta 46 valmistuneista vastasi oppineensa tuntemaan vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteet, kun muilla kursseilla osuus oli huomattavasti suurempi. Ero muihin kursseihin ei ollut kuitenkaan tilastollisesti merkitsevä.

Tutkinnon sisällön oppimisella ja tutkinnon sisällön merkittävyydellä työelämän kannalta oli selkeä yhteys kaikkien muuttujien suhteen, joita ei ole opittu niin hyvin kuin muita tavoitteita. Tilastollisesti merkitsevä riippuvuus löytyi opiskelijoiden vastauksissa oppimisen ja työelämän kannalta merkittävänä pitämisen välillä lukuun ottamatta pelastuslaitoksen tavoitteellisen onnettomuuksien ennaltaehkäisytyön tietämystä ja ymmärtämistä sekä valistuksen ja neuvonnan suunnittelu- ja toteutustaitoa.

3.1.5 Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi

Kyselylomakkeen lopuksi annettiin mahdollisuus kirjoittaa mielipiteitä ja kommentteja tutkinnon parantamiseksi ja kehittämiseksi. Lähes kaikki pelastajatutkinnon suorittaneet (37 kpl, 84 %) käyttivät tilaisuutta hyväkseen ja kommentoivat tutkimuksen sisältöä.

Yleisenä tutkinnon parantamisehdotuksena mainittiin pelastajan tutkinnon yhteydessä suoritettava terveydenhuoltoalan tutkinto, jota monissa pelastuslaitoksissa nykyisin vaaditaan. Toisena samaan aiheeseen liittyvänä ehdotuksena mainittiin, että ammattinimikkeessä tai tutkinnon nimessä pitäisi selvemmin korostua myös terveydenhuoltoalan osaaminen.

Tutkinnon sisältöön lisättäviä ehdotuksia oli huomattavasti enemmän kuin vähennettäviä ehdotuksia. Käytännön harjoittelu oli selvästi yleisin aihe, jota toivottiin lisättäväksi opetuksessa. Myös työharjoittelua ja sen kestoa toivottiin lisättävän. Harjoituksia toivottiin toteutettavan useammin vahvuuksilla 1+3, 1+2 ja jopa 1+1, jotka vastaavat työelämää paremmin kuin vahvuus 1+5. Opetusaiheista eniten mainittuja olivat sairaankuljetus ja ensihoito, joita toivottiin lisättäväksi. Teoriaopetuksen vähentäminen mainittiin useissa vastauksissa. Yksittäisenä aiheena viestintä oli yleisin aihe, jonka osuutta toivottiin vähennettäväksi.

3.2 Pelastajien esimiehet

Kyselylomake lähetettiin yhteensä 42 pelastajatutkinnon suorittaneen tämän nimeämälle lähimmälle esimiehelle. Kyselyyn tuli 20 vastausta, eli vastausprosentti oli 48 %.

3.2.1 Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta

Tutkinnon sisällön merkittävyyttä työelämän kannalta selvitettiin asettamalla 11 kysymystä muotoon ”Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä, että työntekijä...”. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”.

Pelastajatutkinnon suorittaneiden esimiehet olivat useimmiten keskimäärin samaa mieltä tutkinnon suorittaneiden kanssa opettavien aiheiden tärkeydestä. Asuinrakennusten palotarkastusten suorittaminen ei ole esimiestenkään mielestä tärkeä taito, mutta ei merkityksenkään. Kolmea aihetta esimiehet eivät pitäneet niin tärkeinä kuin tutkinnon suorittaneet. Esimiehet pitivät tärkeänä, mutta eivät erittäin tärkeänä, että työntekijä tuntee pelastusyksikön johtamisen periaatteet. Esimiehet eivät pitäneet tärkeänä, mutta ei myöskään merkityksettömänä, että työntekijä tuntee omatoimisen varautumisen ja yleisen väestönsuojelun sekä vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteet. Omatoimisen varautumisen ja yleisen väestönsuojelun kohdalla ero oli tilastollisesti merkitsevä, muissa ei (Taulukko 1.).

Taulukko 1. Esimiesten ja pelastajatutkinnon suorittaneiden vastausten mediaanit (Md), kvartiiliväli (Q_1, Q_3) ja mediaanitestin P-arvo tutkinnon sisällön merkittävyyteen liittyneissä kysymyksissä. Mediaani kuvaa muuttujan keskimääräistä arvoa ja kvartiiliväli vaihtelua.

Tutkinnon tavoite	Esimiehet		Pelastajat		P-arvo
	Md	(Q_1, Q_3)	Md	(Q_1, Q_3)	
pelastusyksikön johtamisen perusteiden tunteminen	2	(1,2)	1	(1,2)	0.11
omatoimisen varautumisen ja yleisen väestönsuojelun perusteiden tunteminen	3	(3,3)	2	(2,3)	<0.01
vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteiden tunteminen	3	(2,3)	2	(2,3)	0.50

3.2.2 Tutkinnon sisällön oppiminen

Tutkinnon sisällön oppimista selvitettiin asettamalla 11 kysymystä muotoon ”Työntekijä tietää...”, ”Työntekijä osaa...”, jne. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”.

Pelastajatutkinnon suorittaneiden esimiehet olivat lähes kaikessa keskimäärin samaa mieltä tutkinnon suorittaneiden kanssa näiden osaamisesta. Esimiesten mielestä kahta aihetta tutkinnon suorittaneet eivät osaa yhtä hyvin kuin itse väittävät osaavansa. Esimiesten mielestä työntekijät tuntevat pelastusyksikön johtamisen periaatteet hyvin, ei erittäin hyvin. Esimiesten mielestä työntekijät eivät tunne omatoimisen varautumisen ja yleisen väestönsuojelun perusteita hyvin, tosin eivät huonostikaan. Erot eivät olleet tilastollisesti merkitseviä (Taulukko 2.).

Taulukko 2. Esimiesten ja pelastajatutkinnon suorittaneiden vastausten mediaanit (Md), kvartiiliväli (Q_1, Q_3) ja mediaanitestin P-arvo tutkinnon sisällön oppimiseen liittyneissä kysymyksissä.

Tutkinnon tavoite	Esimiehet		Pelastajat		P-arvo
	Md	(Q_1, Q_3)	Md	(Q_1, Q_3)	
pelastusyksikön johtamisen perusteiden tunteminen	2	(2,2)	1	(1,2)	0.73
omatoimisen varautumisen ja yleisen väestönsuojelun perusteiden tunteminen	3	(2,3)	2	(2,3)	0.06

3.2.3 Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi

Kyselylomakkeen lopuksi annettiin mahdollisuus kirjoittaa mielipiteitä ja kommentteja tutkinnon parantamiseksi ja kehittämiseksi. Esimiehistä ainoastaan kuusi (30 %) käytti tilaisuutta hyväkseen ja kommentoi tutkimuksen sisältöä.

Useammassa kuin yhdessä kommentissa mainittiin asemapalvelutyön (kaikki huollot) merkityksen korostaminen opetuksessa, sillä ”*palomiehen työ ei ole pelkästään keikkajen ajamista*”. Toisena asiana mainittiin ”kädentaitojen” harjoittelu ja harjoitukset, erikokoisesti vahvuuksilla 1+3 tai 1+2.

3.3 Alipäällystö

Kyselylomake lähetettiin yhteensä 34 alipäällystökursseilta 21 – 22 valmistuneelle opiskelijalle. Kyselyyn tuli 20 vastausta, eli vastausprosentti oli 59 %. Alipäällystökursilta 21 tuli vähemmän vastauksia (6 kpl) kuin alipäällystökurssilta 22 (14 kpl). Kaikista vastaajista 90 % (18 kpl) oli vakituisessa tai toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa. Vastauksia tuli 12:lta pelastustoimen alueelta.

3.3.1 Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta

Tutkinnon sisällön merkittävyyttä työelämän kannalta selvitettiin asettamalla 9 kysymystä muotoon ”Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä, että minä...”. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”. Yhteenvedo mielipiteiden vaihtelusta on esitetty Kuvassa 3.

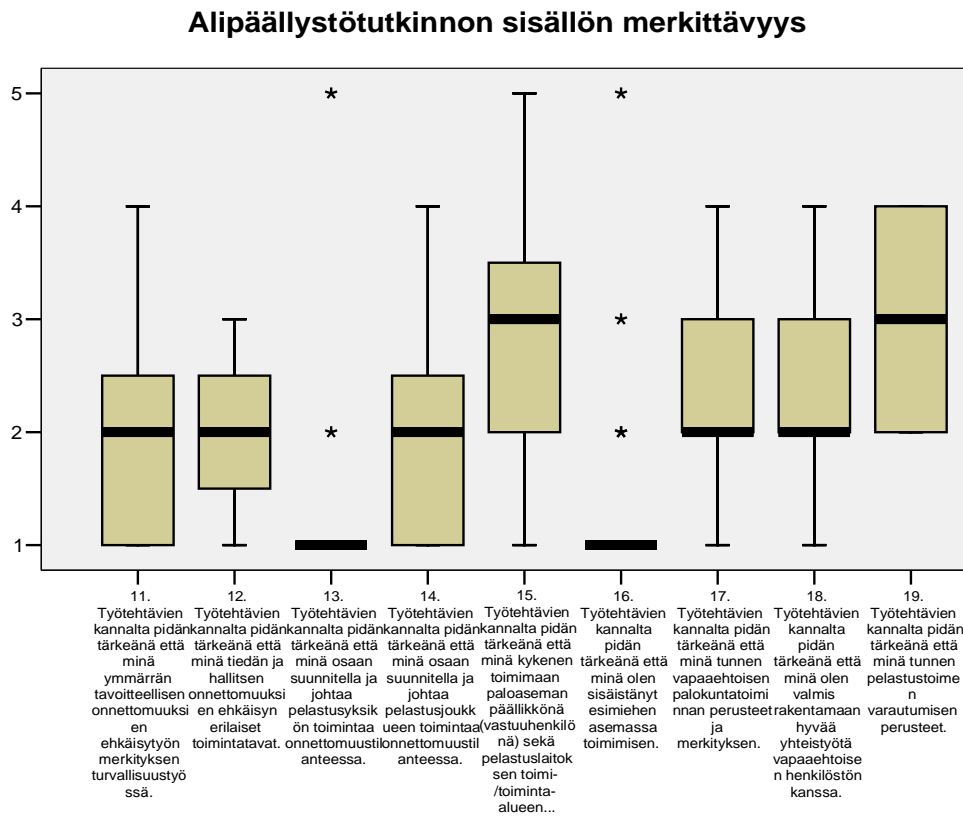
Keskimäärin **erittäin tärkeinä** alipäällystötutkinnon opintosuunnitelman 9 tavoitteesta pidettiin seuraavia kahta tavoitetta:

- pelastusyksikön toiminnan suunnittelu- ja johtamistaito onnettomuustilanteissa ja
- esimiehen asemassa toimimisen sisäistäminen.

Keskimäärin **tärkeinä** alipäällystötutkinnon opintosuunnitelman 9 tavoitteesta pidettiin seuraavia viittä tavoitetta:

- tavoitteellisen onnettomuuksien ehkäisytöiden merkityksen ymmärtäminen,
- onnettomuuksien ehkäisyn erilaisten toimintatapojen tietäminen ja hallitseminen,
- pelastusjoukkueen toiminnan suunnittelu- ja johtamistaito onnettomuustilanteissa,
- vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteiden ja merkityksen tunteminen ja

- valmius rakentaa hyvää yhteistoimintaa vapaaehtoisen henkilöstön kanssa.

Kuva 3. Boxplot-kuvio alipäällystötutkinnon sisällön merkittävyyteen liittyneissä kysymyksissä. Mielipiteiden vaihtelu on 1 = "Täysin samaa mieltä", 5 = "Täysin eri mieltä".

Alipäällystötutkinnon opintosuunnitelman 9 tavoitteesta seuraavia kahta tavoitetta ei pidetty keskimäärin **tärkeänä, mutta ei myöskään merkityksettömänä** tavoitteena:

- paloaseman vastuuhenkilönä ja pelastuslaitoksen toimi-/toiminta-alueen vastuullisissa erityistehtävissä toimiminen ja
- varautumisen perusteiden tunteminen.

3.3.2 Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta suhteessa muihin muuttujiin

Pelastusopistolla suoritettulla kurssilla näytti olevan yhteyttä varautumisen perusteiden tuntemisen merkittävänä pitämiseen. Alipäällystökurssilta 22 valmistuneista alle kolmasosa piti varautumisen perusteiden tuntemista merkittävänä työelämän kannalta, kun alipäällystökurssilla 21 valmistuneista vastaava osuus oli puolet. Ero ei ollut kuitenkaan tilastollisesti merkitsevä.

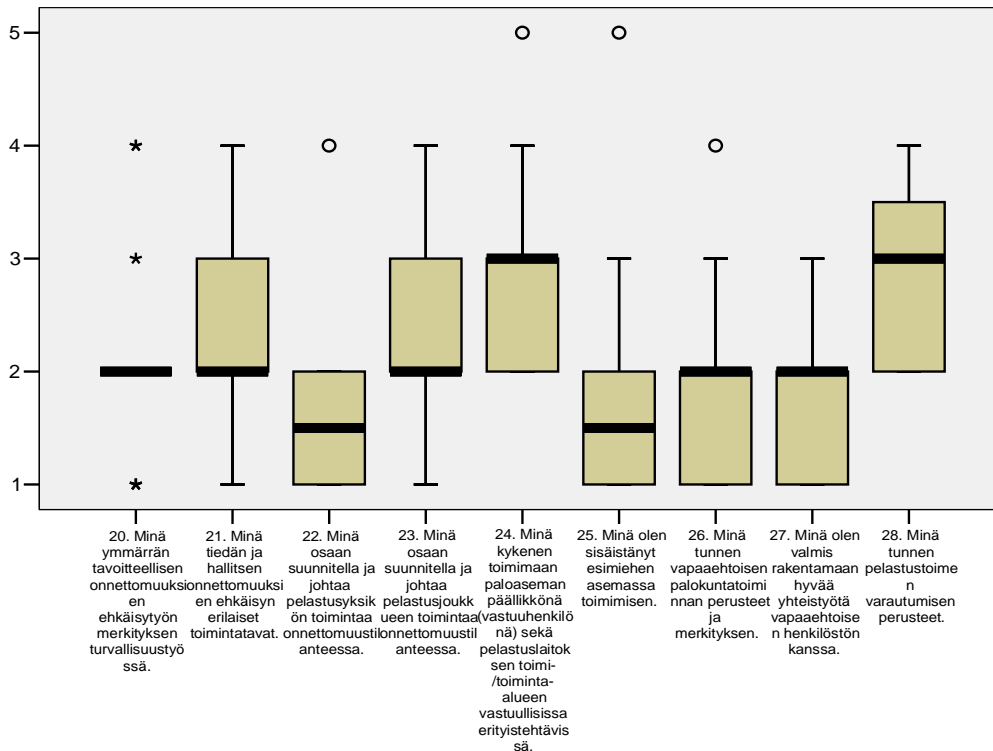
3.3.3 Tutkinnon sisällön oppiminen

Tutkinnon sisällön oppimista selvitettiin asettamalla 9 kysymystä muotoon ”Minä tiedän...”, ”Minä osaan...”, jne. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”. Yhteenveto mielipiteiden vaihtelusta on esitetty Kuvassa 4. Tutkinnon sisällön oppiminen erittäin hyvin, hyvin ja vähemmän hyvin oppimiseen jakautui samalla tavalla tutkinnon merkittävänä pitämisen kanssa.

Keskimäärin **erittäin hyvin opittuina** alipäällystötutkinnon opintosuunnitelman 9 tavoitteesta pidettiin seuraavia kahta tavoitetta:

- pelastusyksikön toiminnan suunnittelu- ja johtamistaito onnettomuustilanteissa ja
- esimiehen asemassa toimimisen sisäistäminen.

Alipäällystötutkinnon sisällön oppiminen

Kuva 4. Boxplot-kuvio alipäällystötutkinnon sisällön oppimiseen liittyneissä kysymyksissä. Mielenpitojen vaihtelu on 1 = "Täysin samaa mieltä", 5 = "Täysin eri mieltä".

Keskimäärin **hyvin opittuina** alipäällystötutkinnon opintosuunnitelman 9 tavoitteesta pidettiin seuraavia viittä tavoitetta:

- tavoitteellisen onnettomuuksien ehkäisytyön merkityksen ymmärtäminen,
- onnettomuuksien ehkäisyn erilaisten toimintatapojen tietäminen ja hallitseminen,
- pelastusjoukkuueen toiminnan suunnittelu- ja johtamistaito onnettomuustilanteissa,
- vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteiden ja merkityksen tunteminen ja

- valmius rakentaa hyvää yhteistoimintaa vapaaehtoisen henkilöstön kanssa.

Alipäällystötutkinnon opintosuunnitelman 9 tavoitteesta seuraavia kahta tavoitetta ei pidetty keskimäärin **hyvin, mutta ei myöskään huonosti opittuina**:

- paloaseman vastuuhenkilönä ja pelastuslaitoksen toimi-/toiminta-alueen vastuullisissa erityistehtävissä toimiminen ja
- varautumisen perusteiden tunteminen.

3.3.4 Tutkinnon sisällön oppiminen suhteessa muihin muuttujiin

Pelastusopistolla suoritettulla kurssilla näytti olevan yhteyttä tutkinnon sisällön oppimisessa yhden tavoitteen kohdalla. Kolmasosa alipäällystökurssilta 22 valmistuneista ei tunne varautumisen perusteita, kun alipäällystökurssilta 21 ei vastaavia vastauksia tullut yhtäkään. Ero ei ollut kuitenkaan tilastollisesti merkitsevä.

Muita aiheita huonommin opituista aiheista varautumisen perusteiden tuntemisessa tutkinnon sisällön oppimisella ja tutkinnon sisällön merkittävyydellä työelämän kannalta oli selkeä yhteys. Tilastollisesti merkitsevä riippuvuus löytyi opiskelijoiden vastauksissa oppimisen ja työelämän kannalta merkittävänä pitämisen välillä. Sen sijaan paloaseman vastuuhenkilönä ja pelastuslaitoksen toimi-/toiminta-alueen vastuullisissa erityistehtävissä toimimisen oppimisella ei ollut yhteyttä aiheen tärkeänä pitämisen kanssa. Vastajat olivat oppineet aiheita, vaikka eivät pitäneetkään sitä merkittävänä.

3.3.5 Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi

Kyselylomakkeen lopuksi annettiin mahdollisuus kirjoittaa mielipiteitä ja kommentteja tutkinnon parantamiseksi ja kehittämiseksi. Lähes 75 % (14 kpl) vastaajista käytti tilaisuutta hyväkseen ja kommentoivat tutkimuksen sisältöä.

Yleisenä tutkinnon parantamisehdotuksina mainittiin joukkueen johtamisen ja Virvekouluttajan pätevyyden saaminen.

Tutkinnon sisältöön lisättäviä ehdotuksia oli huomattavasti enemmän kuin vähennettäviä ehdotuksia. Yleinen käytännön harjoittelu sekä (henkilöstö)johtamisen harjoittelu pelastajaopiskelijoiden kanssa oli yleisin aihe, jota toivottiin lisättäväksi opetuksessa. Muut lisäystoiveet olivat yksittäisiä parannusehdotuksia. Vähennettävistä aiheista varautuminen oli yleisin aihe, jonka osuutta toivottiin vähennettävän opetuksessa.

3.4 Alipäällystön esimiehet

Kyselylomake lähetettiin yhteensä 20 alipäällystötutkinnon suorittaneen tämän ni-
meämälle lähimmälle esimiehelle. Kyselyyn tuli 10 vastausta, eli vastausprosentti oli 50
%.

3.4.1 Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta

Tutkinnon sisällön merkittävyyttä työelämän kannalta selvitettiin asettamalla 9 kysy-
mystä muotoon ”Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä, että työntekijä...”. Kysymyksiin
vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mie-
lipidettä ”Täysin eri mieltä”.

Alipäällystötutkinnon suorittaneiden esimiehet pitivät kaikkia tutkinnon tavoitteita kes-
kimäärin erittäin tärkeinä tai tärkeinä. Esimiehet pitivät kaikkia tutkinnon tavoitteita
vähintään yhtä tärkeinä kuin tutkinnon suorittaneet. Tutkinnon suorittaneita tärkeimpinä
pitäneistä aiheista esimiehet pitivät keskimäärin erittäin tärkeinä, että työntekijä

- ymmärtää tavoitteellisen onnettomuuksien ehkäisytöiden merkityksen,
- tietää ja hallitsee onnettomuuksien ehkäisyn erilaisten toimintatavat ja
- tuntee vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteiden ja merkityksen.

Tärkeinä tutkinnon tavoitteina esimiehet pitivät, että työntekijä

- kykenee toimimaan paloaseman vastuuhenkilönä ja pelastuslaitoksen toimi-
/toiminta-alueen vastuullisissa erityistehtävissä ja
- tuntee varautumisen perusteet.

Varautumisen perusteiden tuntemisessa oli tilastollisesti merkitsevä ero (Taulukko 3.).

Taulukko 3. Esimiesten ja alipäällystötutkinnon suorittaneiden vastausten mediaanit (Md), kvartiiliväli (Q_1, Q_3) ja mediaanitestin P-arvo tutkinnon sisällön merkittävyyteen liittyneissä kysymyksissä.

	Esimiehet		Alipäällystötutkinnon suorittaneet		P-arvo
	Md	(Q_1, Q_3)	Md	(Q_1, Q_3)	
tavoitteellisen onnettomuuksien ehkäisytyön merkityksen ymmärtäminen	1	(1,2)	2	(1,2.5)	0.14
onnettomuuksien ehkäisyn erilaisten toimintatapojen tietäminen ja hallinta	1	(1,2)	2	(1.5,2.5)	0.14
paloaseman vastuuhenkilönä ja pelastuslaitoksen toimi-/toiminta-alueen vastuullisissa erityistehtävissä toimiminen	2	(1,3)	3	(2,3.5)	1.00
vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteiden ja merkityksen tunteminen	1	(1,2)	2	(2,3)	0.37
varautumisen perusteiden tunteminen	2	(2,2)	3	(2,4)	<0.01

3.4.2 Tutkinnon sisällön oppiminen

Tutkinnon sisällön oppimista selvitettiin asettamalla 9 kysymystä muotoon ”Työntekijä tietää...”, ”Työntekijä osaa...”, jne. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”.

Alipäällystötutkinnon suorittaneiden esimiesten mielestä tutkinnon suorittaneet osaavat kaikki erittäin hyvin tai hyvin. Esimiesten mielestä tutkinnon suorittaneet osaavat lähes kaikki aiheet paremmin kuin nämä itse arvioivat. Pelastusjoukkueen toiminnan suunnittelu- ja johtamistaidossa onnettomuustilanteissa, esimiehen asemassa toimimisen sisäistämässä ja varautumisen perusteiden tuntemissa erot olivat tilastollisesti merkitseviä (Taulukko 4.).

Taulukko 4. Esimiesten ja alipäällystötutkinnon suorittaneiden vastausten mediaanit (Md), kvartiiliväli (Q_1, Q_3) ja mediaanitestin P-arvo tutkinnon sisällön oppimiseen liittyneissä kysymyksissä.

	Esimiehet		Alipäällystötutkinnon suorittaneet		P-arvo
	Md	(Q_1, Q_3)	Md	(Q_1, Q_3)	
Tutkinnon tavoite					
tavoitteellisen onnettomuuksien ehkäisytyön merkityksen ymmärtäminen	1	(1,2)	2	(2,2)	1.00
onnettomuuksien ehkäisyn erilaisten toimintatapojen tietäminen ja hallinta	1	(1,2)	2	(2,3)	0.10
pelastusjoukkueen toiminnan suunnittelu- ja johtamistaito onnettomuustilanteissa	1	(1,1)	1.5	(1,2)	0.01
paloaseman vastuuhenkilönä ja pelastuslaitoksen toimi-/toiminta-alueen vastuullisissa erityistehtävissä toimiminen	2	(2,3)	3	(2,3)	1.00
esimiehen asemassa toimimisen sisäistäminen	1	(1,1)	1.5	(1,2)	0.05
vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteiden	1	(1,2)	2	(1,2)	1.00

den ja merkityksen tunteminen					
valmius rakentaa hyvää yhteistoimintaa vapaaehtoisen henkilöstön kanssa	1	(1,1)	2	(1,2)	0.64
varautumisen perusteiden tunteminen	1	(1,2)	3	(2,3.5)	0.05

3.4.3 Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi

Kyselylomakkeen lopuksi annettiin mahdollisuus kirjoittaa mielipiteitä ja kommentteja tutkinnon parantamiseksi ja kehittämiseksi. Esimiehistä ainoastaan viisi (50 %) käytti tilaisuutta hyväkseen ja kommentoi tutkimuksen sisältöä.

Useammassa kuin yhdessä kommentissa mainittiin asemapalvelun johtamiskoulutuksen lisääminen. Toisaalta mainittiin yleinen johtajuus, alipäällystään kuuluvat ovat ”*työntekijän edustajia*”, eivät ”*palomiesten edunvalvoja*”.

3.5 Päälystö

Kyselylomake lähetettiin yhteensä 51:lle päälystökursseilta vuosina 2002 – 2005 valmistuneelle opiskelijalle. Kyselyyn tuli 27 vastausta, eli vastausprosentti oli 53 %. Aikuiskursseilta valmistuneilta tuli 17 vastatusta (50 %). Nuorisokursseilta valmistuneilta tuli 10 vastausta (59 %). Kaikista vastaajista 93 % (25 kpl) oli vakituudessa tai toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa. Vastauksia tuli 14:lta pelastustoimen alueelta.

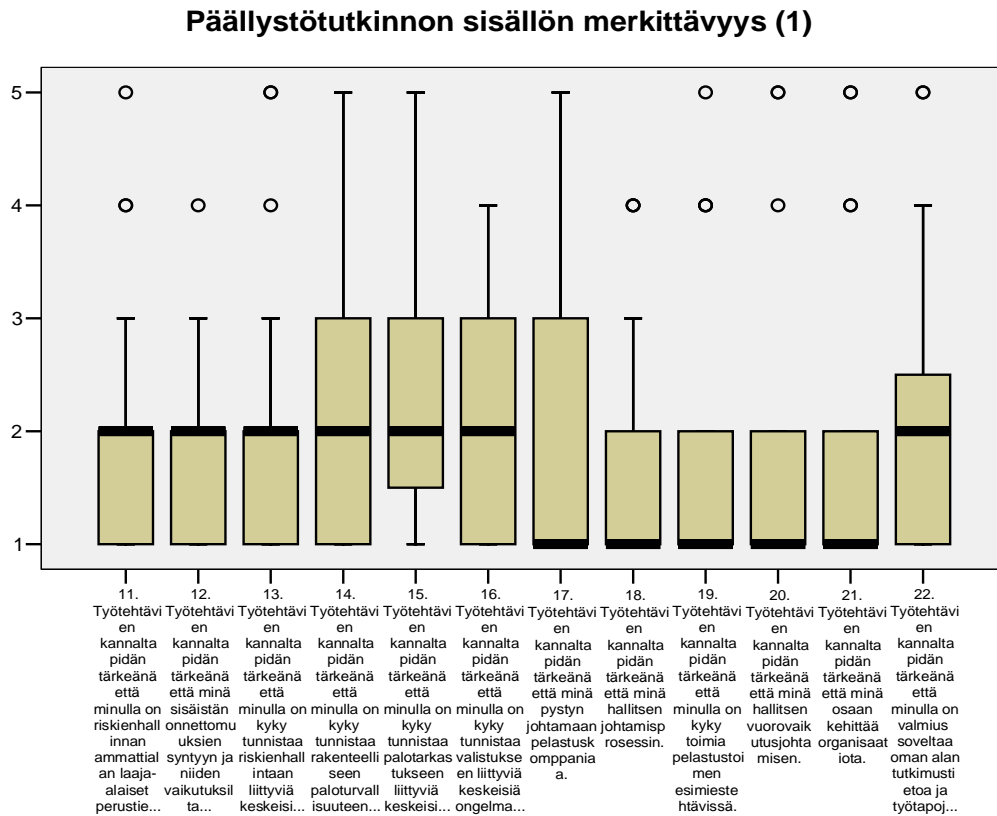
3.5.1 Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta

Tutkinnon sisällön merkittävyyttä työelämän kannalta selvitettiin asettamalla 24 kysymystä muotoon ”Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä, että minä...”. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”. Yhteenvedo mielipiteiden vaihtelusta on esitetty Kuvissa 5 – 6.

Keskimäärin **erittäin tärkeinä** päälystötutkinnon opintosuunnitelman 24 tavoitteesta pidettiin seuraavia 9 tavoitetta:

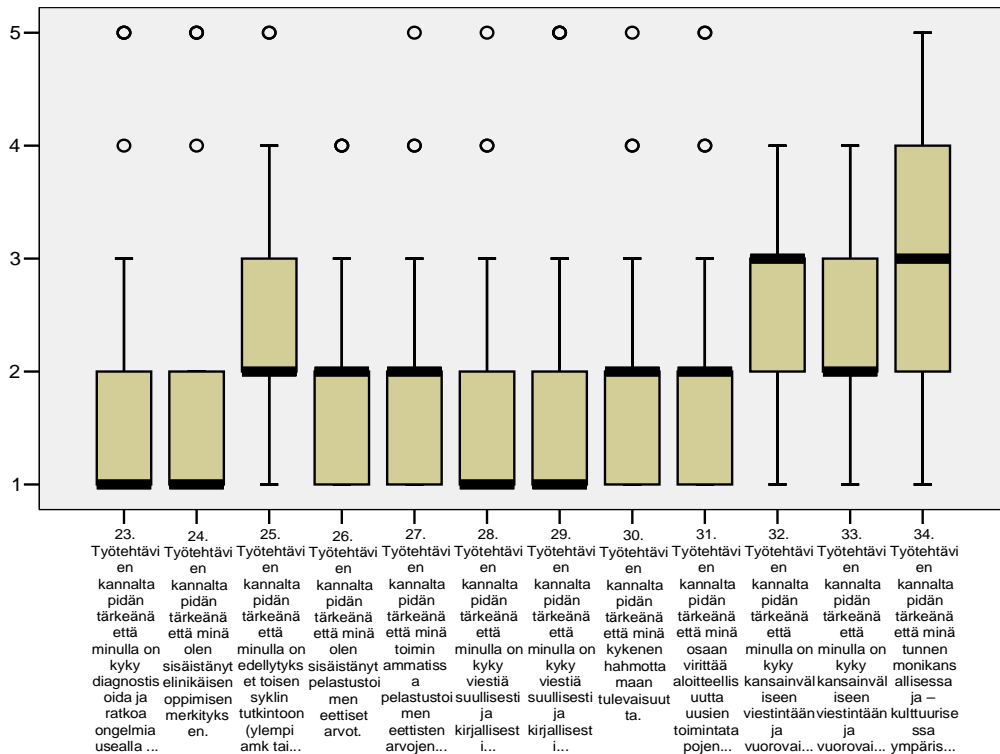
- pelastuskomppanian johtamistaito,
- johtamisprosessin hallinta,
- esimiestehtävissä toimimiskyky,
- vuorovaikutusjohtamisen hallinta,
- organisaation kehittämistaito,
- ongelmien diagnostisointi- ja ratkaisutaito,
- elinikäisen oppimisen sisäistäminen,
- asiantuntijoille viestintätaito ja

- yleisölle viestintätaito.

Kuva 5. Boxplot-kuvio päällystötutkinnon sisällön merkittävyyteen liittyneissä kysymyksissä 11 – 22. Mielenpitojen vaihtelu on 1 = "Täysin samaa mieltä", 5 = "Täysin eri mieltä".

Päällystötutkinnon sisällön merkittävyys (2)

Kuva 6. Boxplot-kuviopäällystötutkinnon sisällön merkittävyyteen liittyneissä kysymyksissä 23 – 34. Mielipiteiden vaihtelu on 1 = "Täysin samaa mieltä", 5 = "Täysin eri mieltä".

Keskimäärin **tärkeinä** päällystötutkinnon opintosuunnitelman 24 tavoitteesta pidettiin seuraavia 13 tavoitetta:

- riskienhallinnan ammattialan laaja-alaiset perustiedot,
- onnettomuuksien syntyyn ja niiden vaikutuksilta suojautumiseen liittyvien tekijöiden sisäistäminen,
- riskienhallintaan liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito,

- rakenteelliseen paloturvallisuuteen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito,
- palotarkastukseen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito,
- valistukseen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito,
- tutkimustiedon ja työtapojen soveltamisvalmius uusiin tilanteisiin,
- edellytys jatkotutkintoon,
- pelastustoimen arvojen sisäistäminen,
- pelastustoimen arvojen mukaan toimiminen,
- tulevaisuuden hahmottamiskyky,
- aloitteellisuus uusien toimintatapojen luomiseksi ja
- englanninkielinen viestintätaito.

Päällystötutkinnon opintosuunnitelman 24 tavoitteesta seuraavia kahta tavoitetta **ei** pidetty keskimäärin **tärkeinä, mutta ei myöskään merkityksettöminä** tavoitteina:

- ruotsinkielinen viestintätaito ja
- monikansallisessa ja –kulttuurisessa ympäristössä toimimiseen liittyvien tekijöiden tunnistaminen.

3.5.2 Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta suhteessa muihin muuttujiin

Aikuiskursseilta valmistuneiden ja nuorisokursseilta valmistuneiden välillä oli eroja tutkinnon sisällön merkittävänä pitämisessä. Aikuiskursseilta valmistuneet pitivät työ-

elämän kannalta nuorisokursseilta valmistuneita tärkeämpänä palotarkastukseen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaitoa ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaitoa. Ero ei ollut kuitenkaan tilastollisesti merkitsevä.

Nuorisokursseilta valmistuneet pitivät työelämän kannalta aikuiskursseilta valmistuneita tärkeämpinä seuraavia tutkinnon tavoitteita:

- valistukseen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito,
- tutkimustiedon ja työtapojen soveltamisvalmius uusiin tilanteisiin,
- ongelmien diagnostisointi- ja ratkaisutaito,
- elinikäisen oppimisen sisäistäminen ja
- aloitteellisuus uusien toimintatapojen luomiseksi.

Erot eivät olleet kuitenkaan tilastollisesti merkitseviä.

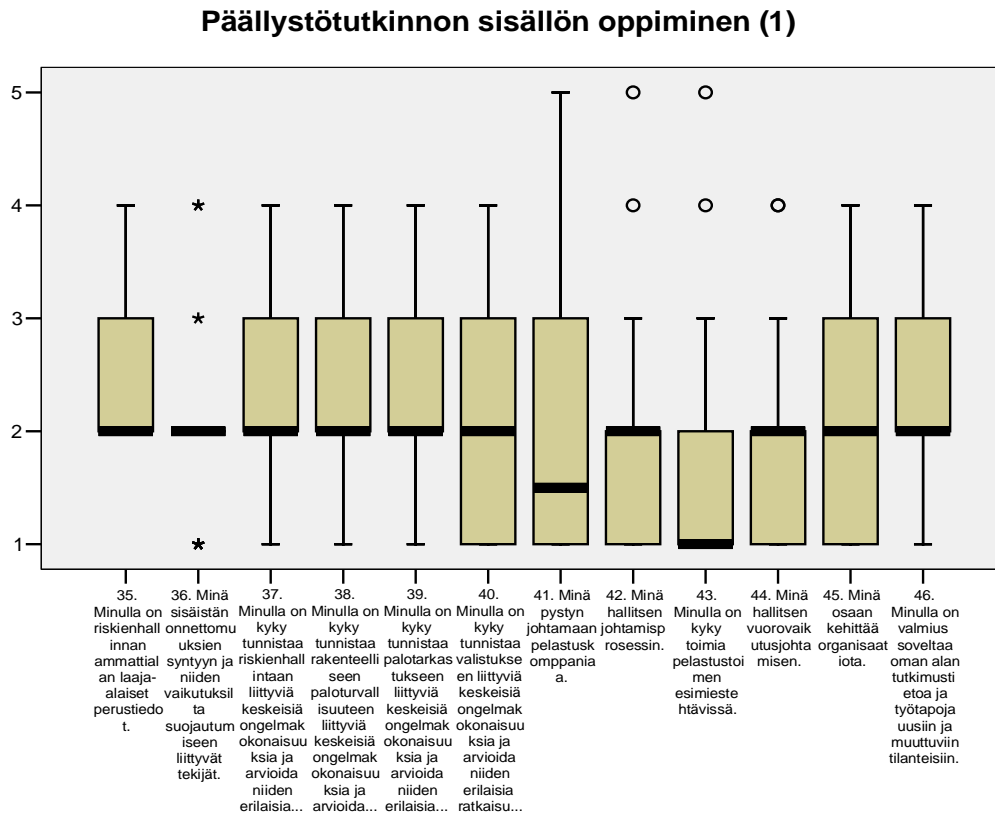
3.5.3 Tutkinnon sisällön oppiminen ja tavoitteiden saavuttaminen

Tutkinnon sisällön oppimista ja tavoitteiden saavuttamista selvitettiin asettamalla 24 kysymystä muotoon ”Minä osaan...”, ”Minulla on kyky...”, jne. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”. Yhteenveto mielipiteiden vaihtelusta on esitetty Kuvissa 7 – 8. Yleisellä tasolla tutkinnon sisältöä ei ole opittu tai tutkinnon tavoitetta saavutettu niin hyvin kuin miten tärkeänä niitä pidettiin.

Keskimäärin **erittäin hyvin opittuina tai saavutettuina** päällystötutkinnon opinto-suunnitelman 24 tavoitteesta pidettiin seuraavia 3 tavoitetta:

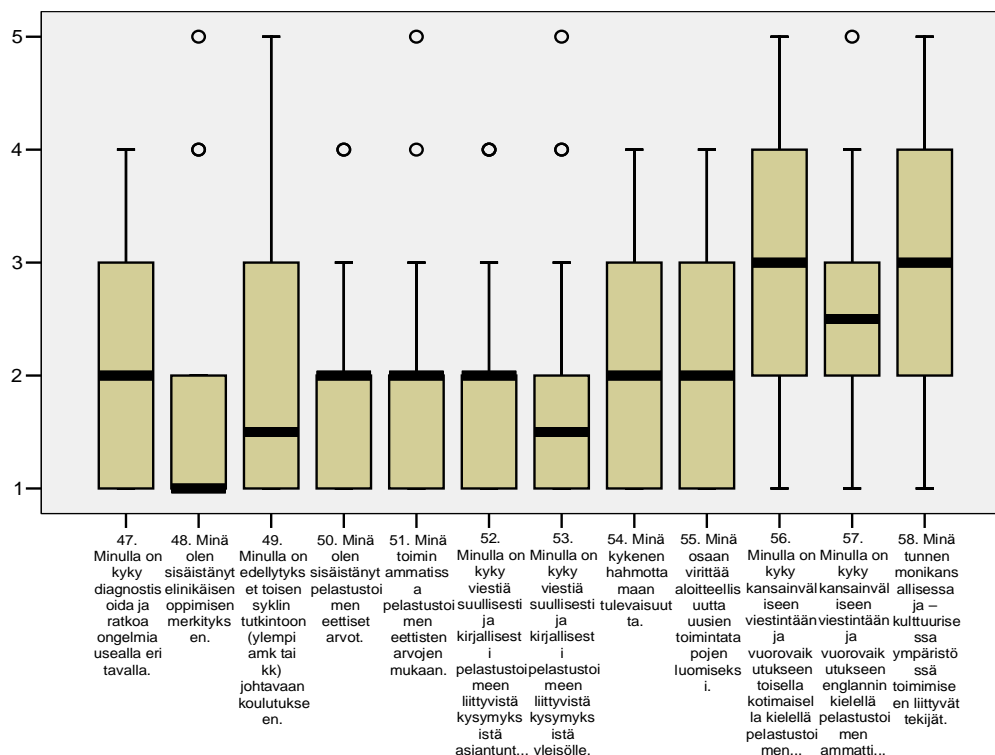
- esimiestehtävissä toimimiskyky,
- elinikäisen oppimisen sisäistäminen ja

- yleisölle viestintätaito.

Kuva 7. Boxplot-kuvio päällystötutkinnon sisällön oppimiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyneissä kysymyksissä 35 – 46. Mielipiteiden vaihtelu on 1 = "Täysin samaa mieltä", 5 = "Täysin eri mieltä".

Päällystötutkinnon sisällön oppiminen (2)

Kuva 8. Boxplot-kuvio päällystötutkinnon sisällön oppimiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyneissä kysymyksissä 47 – 58. Mielenpitojen vaihtelu on 1 = "Täysin samaa mieltä", 5 = "Täysin eri mieltä".

Keskimäärin **hyvin opittuina tai saavutettuina** päällystötutkinnon opintosuunnitelman 24 tavoitteesta pidettiin seuraavia 18 tavoitetta:

- riskienhallinnan ammattialan laaja-alaiset perustiedot,
- onnettomuuksien syntyyn ja niiden vaikutuksilta suojautumiseen liittyvien tekijöiden sisäistäminen,
- riskienhallintaan liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito,

- rakenteelliseen paloturvallisuuteen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito,
- palotarkastukseen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito,
- valistukseen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito,
- pelastuskomppanian johtamistaitoa,
- johtamisprosessin hallinta,
- vuorovaikutusjohtamisen hallinta,
- organisaation kehittämistaito,
- tutkimustiedon ja työtapojen soveltamisvalmius uusiin tilanteisiin,
- ongelmien diagnostisointi- ja ratkaisutaito,
- edellytys jatkotutkintoon,
- pelastustoimen arvojen sisäistäminen,
- pelastustoimen arvojen mukaan toimiminen,
- asiantuntijoille viestintätaito,
- tulevaisuuden hahmottamiskyky,
- aloitteellisuus uusien toimintatapojen luomiseksi ja

Päällystötutkinnon opintosuunnitelman 24 tavoitteesta seuraavia kolmea tavoitetta **ei** pidetty keskimäärin **hyvin, mutta ei myöskään huonosti opittuina tai saavutettuina:**

- ruotsinkielinen viestintätaito,
- englanninkielinen viestintätaito ja
- monikansallisessa ja –kulttuurisessa ympäristössä toimimiseen liittyvien tekijöiden tunnistaminen.

3.5.4 Tutkinnon sisällön oppiminen ja tavoitteiden saavuttaminen suhteessa muihin muuttujiin

Aikuiskursseilta ja nuorisokursseilta valmistuneiden välillä oli eroja eräiden tutkinnon sisältöaiheiden oppimisessa. Aikuiskursseilta valmistuneet vastasivat osaavansa nuorisokursseilta valmistuneita paremmin:

- rakenteelliseen paloturvallisuuteen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamisen ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arvioinnin,
- palotarkastukseen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamisen ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arvioinnin ja
- monikansallisessa ja –kulttuurisessa ympäristössä toimimiseen liittyvien tekijöiden tunnistaminen.

Rakenteellisen paloturvallisuuden kohdalla ero oli tilastollisesti merkitsevä, mutta muissa ei.

Nuorisokursseilta valmistuneet vastasivat osaavansa aikuiskursseja paremmin ruotsin- ja englanninkielisen viestintää. Erot eivät olleet kuitenkaan tilastollisesti merkitseviä.

Tutkinnon tavoitteiden oppimisella tai saavuttamisella ja tutkinnon sisällön merkittävyydellä työelämän kannalta oli selkeä yhteys kaikkien tavoitteiden suhteen, joita ei ole opittu tai saavutettu niin hyvin kuin muita aiheita. Tilastollisesti merkitsevä riippuvuus löytyi opiskelijoiden vastauksissa oppimisen tai saavuttamisen ja työelämän kannalta merkittävänä pitämisen välillä kaikissa näissä aiheissa lukuun ottamatta kieliä.

3.5.5 Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi

Kyselylomakkeen lopuksi annettiin mahdollisuus kirjoittaa mielipiteitä ja kommentteja tutkinnon parantamiseksi ja kehittämiseksi. Lähes 75 % (20 kpl) vastaajista käytti tilaisuutta hyväkseen ja kommentoi tutkimuksen sisältöä.

Yleisenä tutkinnon parantamisehdotuksena mainittiin ehdotus suunnitella tutkinto vastaamaan poliisipäällystön koulutusta, pois tekniikan alaisuudesta.

Tutkinnosta vähennettäviä ehdotuksia ei mainittu yhtään, yleisesti oltiin sitä mieltä että tutkinto on liian laaja-alainen keston verrattuna. Tutkinnon sisältöön kehittämisehdotuksia lisäämällä opetusta mainittiin sen sijaan useasti. Vapaavalintaisten opintojaksojen lisäämistä toivottiin opetusvalikoimaan. Opetusaiheista käytännön johtamisen sekä talouden ja hallinnon opetuksen lisääminen oli yleisimmin mainittuja kehittämisehdotuksia. Muut lisäystoiveet olivat yksittäisiä parannusehdotuksia.

3.6 Päällystön esimiehet

Kyselylomake lähetettiin yhteensä 26 päällystötutkinnon suorittaneen tämän nimeämälle lähimmälle esimiehelle. Kyselyyn tuli 13 vastausta, eli vastausprosentti oli 50 %.

3.6.1 Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta

Tutkinnon sisällön merkittävyyttä työelämän kannalta selvitettiin asettamalla 24 kysymystä muotoon ”Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä, että työntekijä...”. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”.

Päällystötutkinnon suorittaneiden esimiehet pitivät lähes kaikkia tutkinnon tavoitteita erittäin tärkeinä tai tärkeinä. Esimiehetkään eivät pitäneet tärkeinä, mutta eivät myöskään merkityksettöminä ruotsinkielen viestintätaitoa ja monikansallisessa ja – kulttuurisessa ympäristössä toimimiseen liittyvien tekijöiden tunnistamista. Näiden lisäksi esimiehet eivät pitäneet tärkeinä, mutta eivät myöskään merkityksettömänä valmistuneen saamaa edellytystä jatkokoulutukseen.

Yli puolessa tutkinnon tavoitteista esimiehet olivat samaa mieltä valmistuneiden kanssa. Esimiehet pitivät erittäin tärkeinä kahdeksaa tutkinnon tavoitetta, joita valmistuneet pitivät tärkeinä. Toisaalta esimiehet pitivät alaisiaan vähemmän tärkeinä jatkokoulutusedellytyksen lisäksi kahta tutkinnon tavoitetta. Organisaation kehittämistaitoa ja ongelmien diagnosointi- ja ratkaisutaitoa esimiehet pitivät tärkeinä, mutta eivät erittäin tärkeinä. Ongelmien diagnosointi- ja ratkaisutaidon kohdalla ero oli tilastollisesti merkitsevä (Taulukko 5.).

Taulukko 5. Esimiesten ja päällystötutkinnon suorittaneiden vastausten mediaanit (Md), kvartiiliväli (Q_1, Q_3) ja mediaanitestin P-arvo tutkinnon sisällön merkittävänä pitämiseen liittyneissä kysymyksissä.

	Esimiehet		Päällystötutkinnon suorittaneet		P-arvo
	Md	(Q_1, Q_3)	Md	(Q_1, Q_3)	
Tutkinnon tavoite	Md	(Q_1, Q_3)	Md	(Q_1, Q_3)	P-arvo
riskienhallinnan ammattialan laaja-alaiset perustiedot	1	(1,2)	2	(1,2)	0.50
onnettomuuksien syntyyn ja niiden vaikutuksilta suojautumiseen liittyvien tekijöiden sisäistäminen	1	(1,2)	2	(1,2)	0.36
riskienhallintaan liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito	1	(1,2)	2	(1,2)	0.36
palotarkastukseen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito	1	(1,2)	2	(1,5,3)	0.17
valistukseen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkai-	1	(1,2)	2	(1,3)	0.24

semisvaihtoehtojen arviointitaito					
organisaation kehittämistaito	2	(2,2)	1	(1,2)	0.37
ongelmien diagnosointi- ja ratkaisutaito	2	(2,2)	1	(1,2)	0.04
edellytys jatkotutkintoon	3	(2,3)	2	(2,3)	0.50
pelastustoimen arvojen sisäistäminen	1	(1,2)	2	(1,2)	0.31
pelastustoimen arvojen mukaan toimiminen	1	(1,1)	2	(1,2)	0.06
aloitteellisuus uusien toimintatapojen luomiseksi	1	(1,2)	2	(1,2)	0.65

3.6.2 Tutkinnon sisällön oppiminen

Tutkinnon sisällön oppimista ja tavoitteiden saavuttamista selvitettiin asettamalla 24 kysymystä muotoon ”Työntekijä osaa...”, ”Työntekijällä on kyky...”, jne. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”.

Päällystötutkinnon suorittaneiden esimiesten mielestä tutkinnon suorittaneet osaavat tai ovat saavuttaneet kahta lukuun ottamatta kaikki tutkinnon tavoitteet erittäin hyvin tai hyvin. Esimiestenkään mielestä tutkinnon suorittaneet eivät osaa hyvin, mutta ei myöskään huonosti ruotsinkieltä eivätkä tunne hyvin eikä huonosti monikansallisessa ja – kulttuurisessa ympäristössä toimimiseen liittyviä tekijöitä.

Puolessa tutkinnon tavoitteista esimiehet olivat samaa mieltä valmistuneiden kanssa. Esimiesten mielestä tutkinnon suorittaneet osaavat tai ovat saavuttaneet erittäin hyvin yhdeksän tutkinnon tavoitetta, jotka valmistuneet osaavat tai saavuttivat hyvin. Lisäksi esimiesten mielestä tutkinnon suorittaneet osaavat englanninkielisen viestinnän hyvin. Sen sijaan edellytyksen jatkokoulutukseen tutkinnon suorittaneet saivat ainoastaan hy-

vin esimiesten mielestä. Erot eivät kuitenkaan ole tilastollisesti merkitseviä (Taulukko 6.).

Taulukko 6. Esimiesten ja päällystötutkinnon suorittaneiden vastausten mediaanit (Md), kvartiiliväli (Q_1, Q_3) ja mediaanitestin P-arvo tutkinnon sisällön oppimiseen liittyneissä kysymyksissä.

	Esimiehet		Päällystötutkinnon suorittaneet		P-arvo
	Md	(Q_1, Q_3)	Md	(Q_1, Q_3)	
Tutkinnon tavoite	Md	(Q_1, Q_3)	Md	(Q_1, Q_3)	P-arvo
onnettomuuksien syntyyn ja niiden vaikutuksilta suojautumiseen liittyvien tekijöiden sisäistäminen	1	(1,2)	2	(2,2)	0.52
rakenteelliseen paloturvallisuuteen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito	1	(1,2)	2	(2,3)	0.10
palotarkastukseen liittyvien ongelmakokonaisuuksien tunnistamistaito ja niiden ratkaisemisvaihtoehtojen arviointitaito	1	(1,2)	2	(2,3)	0.15
pelastuskomppanian johtamistaito	1	(1,2)	1.5	(1,3)	0.65
vuorovaikutusjohtamisen hallinta	1	(1,2)	2	(1,2)	0.67
ongelmien diagnosointi- ja ratkaisutaito	2	(2,2)	1	(1,2)	0.56
edellytys jatkotutkintoon	2	(1,3)	1.5	(1,3)	0.84

pelastustoimen arvojen sisäistäminen	1	(1,2)	2	(1,2)	0.28
pelastustoimen arvojen mukaan toimiminen	1	(1,2)	2	(1,2)	0.37
asiantuntijoille viestintätaito	1	(1,2)	2	(1,2)	0.17
yleisölle viestintätaito	1	(1,2)	1.5	(1,2)	0.65
englanninkielinen viestintätaito	2	(2,3)	2.5	(2,3)	0.65

3.6.3 Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi

Kyselylomakkeen lopuksi annettiin mahdollisuus kirjoittaa mielipiteitä ja kommentteja tutkinnon parantamiseksi ja kehittämiseksi. Ainoastaan viisi (38 %) vastaajaa käytti tilaisuutta hyväkseen ja kommentoivat tutkimuksen sisältöä.

Kehitysehdotukset olivat yksittäisiä. Ainoa useammassa kuin yhdessä kommentissa mainittu kehitysehdotus oli ihmisläheisen johtamistavan opettaminen.

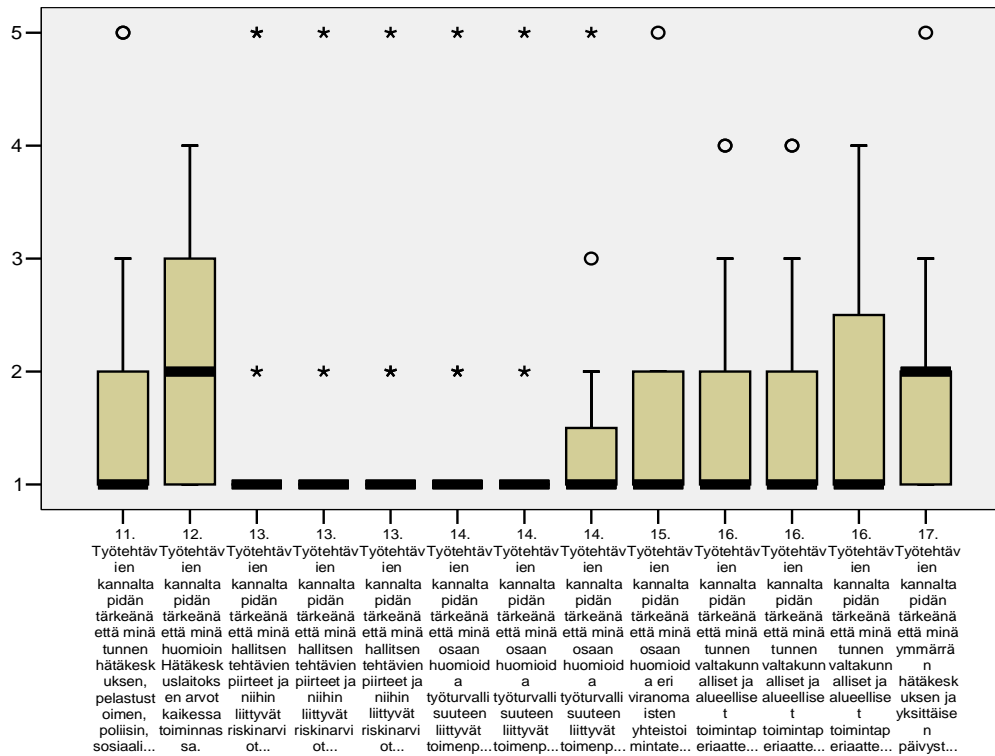
3.7 Hätäkeskuspäivystäjät

Kyselylomake lähetettiin yhteensä 36:lle hätäkeskuspäivystäjäkursseilta 6 – 7 valmistuneelle opiskelijalle. Kyselyyn tuli 21 vastausta, eli vastausprosentti oli 58 %. Vastaaajista kahta lukuun ottamatta kaikki olivat vakituisessa työsuhteessa. Vastauksia tuli jokaisesta hätäkeskuksesta lukuun ottamatta Etelä-Savon, Kaakkois-Suomen ja Pohjois-Karjalan hätäkeskusta.

3.7.1 Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta

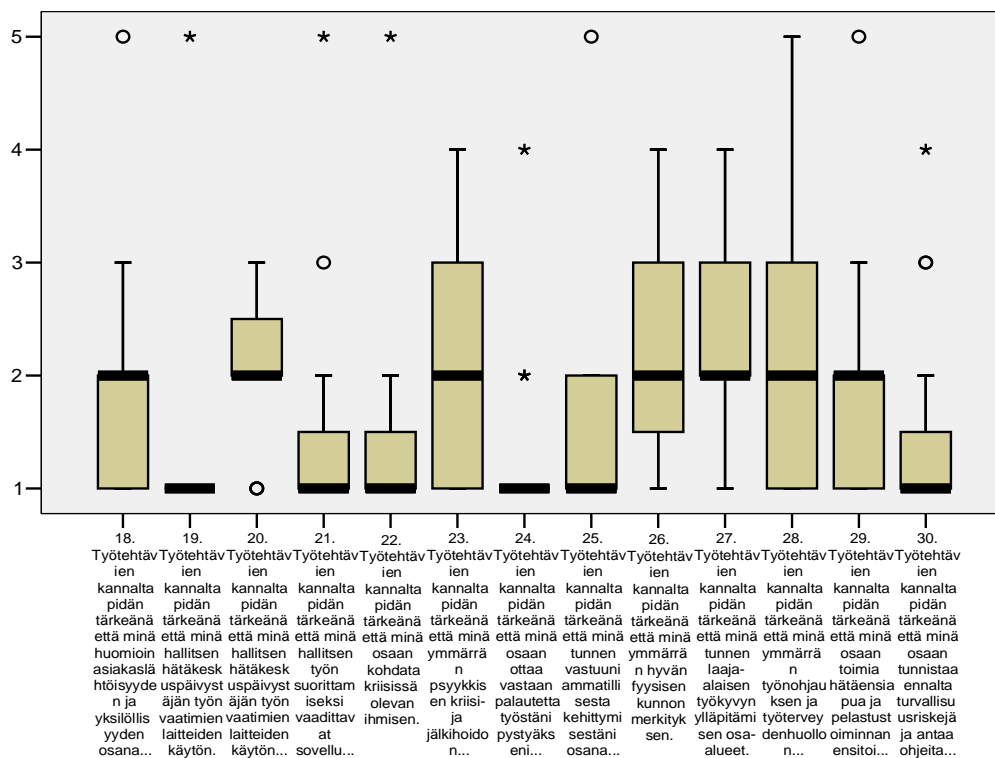
Tutkinnon sisällön merkittävyyttä työelämän kannalta selvitettiin asettamalla 26 kysymystä muotoon ”Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä, että minä...”. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”. Yhteenveto mielipiteiden vaihtelusta on esitetty Kuvissa 9 – 10.

Hätäkeskuspäivystäjätutkinnon sisällön merkittävyys (1)

Kuva 9. Boxplot-kuvio hätäkeskuspäivystäjätutkinnon sisällön merkittävyyteen liittyneissä kysymyksissä 11 – 17. Mieliteiden vaihtelu on 1 = "Täysin samaa mieltä", 5 = "Täysin eri mieltä".

Hätäkeskuspäivystäjätutkimuksen sisällön merkittävyys (2)

Kuva 10. Boxplot-kuvio hätäkeskuspäivystäjätutkimuksen sisällön merkittävyyteen liittyneissä kysymyksissä 18 – 30. Mielenpitojen vaihtelu on 1 = "Täysin samaa mieltä", 5 = "Täysin eri mieltä".

Keskimäärin **erittäin tärkeinä** hätäkeskuspäivystäjätutkimuksen opintosuunnitelman 26 tavoitteesta pidettiin 17 tavoitetta:

- eri viranomaisten toimintaa ohjaavien arvojen ja säädösten tunteminen,
- pelastustoimen, poliisin ja sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien piirteiden ja riskinarvioiden hallinta,
- pelastustoimen, poliisin ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteisiin liittyvän työturvallisuuden huomioon ottaminen,

- eri viranomaisten yhteistoimintatehtäviin liittyvien toimenpiteiden huomioon ottaminen,
- pelastustoimen, poliisin ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaperiaatteiden ja käytettävissä olevien resurssien tunteminen,
- työn vaatimien laitteiden hallinta,
- työn vaatimien sovellusten hallinta,
- kriisissä olevan ihmisen kohtaamistaito,
- kriittisen palautteen vastaanottokyky,
- ammatillinen kehittyminen ja
- turvallisuusriskien tunnistamis- ja ensitoimenpiteiden ohjeistustaito.

Keskimäärin **tärkeinä** hätäkeskuspäivystäjätutkinnon opintosuunnitelman 26 tavoitetta pidettiin 9 tavoitetta:

- Hätäkeskuslaitoksen arvojen mukaan toimiminen,
- palveluiden toteuttajan roolin ymmärtäminen,
- asiakaslähtöisyyden huomioon ottaminen,
- työn vaatimien laitteiden hallintaan vaadittavan teorian hallinta,
- psyykkisen kriisi- ja jälkihoidon merkityksen ymmärtäminen,
- fyysisen kunnan merkityksen ymmärtäminen,
- työkyvyn ylläpitämisen osa-alueiden tunteminen,

- työnohjauksen ja työterveyshuollon merkityksen ymmärtäminen ja
- ensiapu- ja ensitoimenpidetaito.

3.7.2 Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta suhteessa muihin muuttujiin

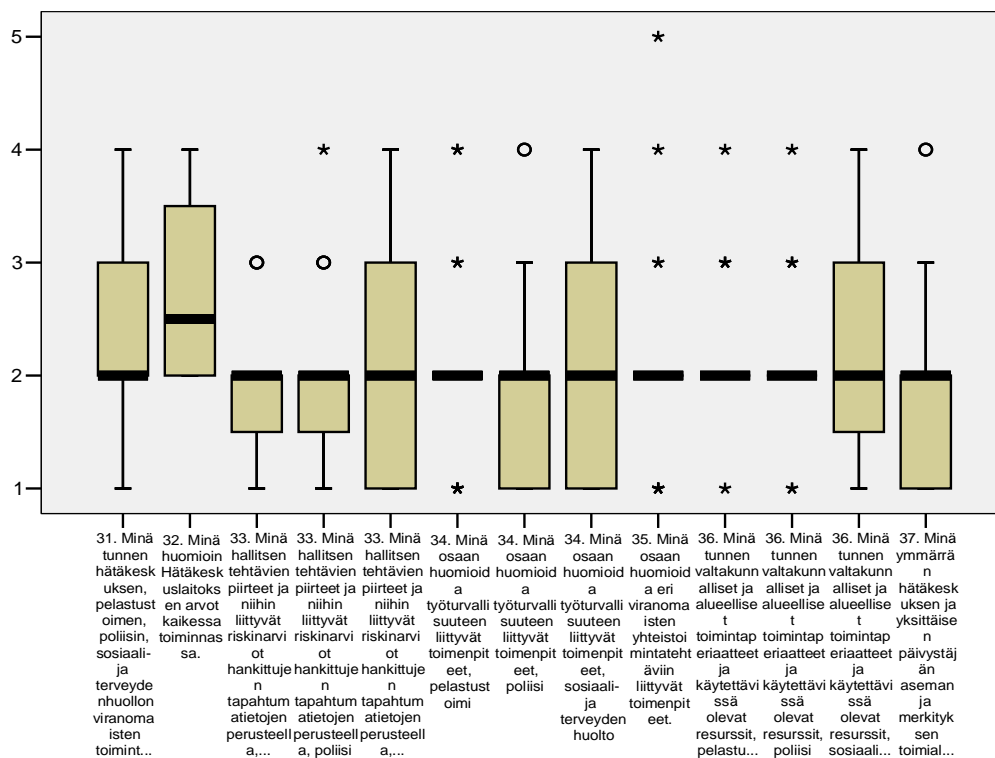
Pelastusopistolla suoritettulla kurssilla näytti olevan yhteyttä työnohjauksen ja työterveyshuollon merkittävänä pitämiseen. Hätäkeskuspäivystäjäkursilta 7 valmistuneista kahdella kaikilla piti asiaa merkittävänä työelämän kannalta, kun hätäkeskuspäivystäjäkursilla 6 valmistuneista vastaava osuus oli puolet. Ero ei ollut kuitenkaan tilastollisesti merkitsevä.

3.7.3 Tutkinnon sisällön oppiminen

Tutkinnon sisällön oppimista selvitettiin asettamalla 26 kysymystä muotoon ”Minä osaan...”, ”Minä tunnen...”, jne. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”. Yhteenveto mielipiteiden vaihtelusta on esitetty Kuvissa 11 – 12. Yleisellä tasolla tutkinnon sisältöä ei ole opittu niin hyvin kuin miten tärkeänä niitä pidettiin.

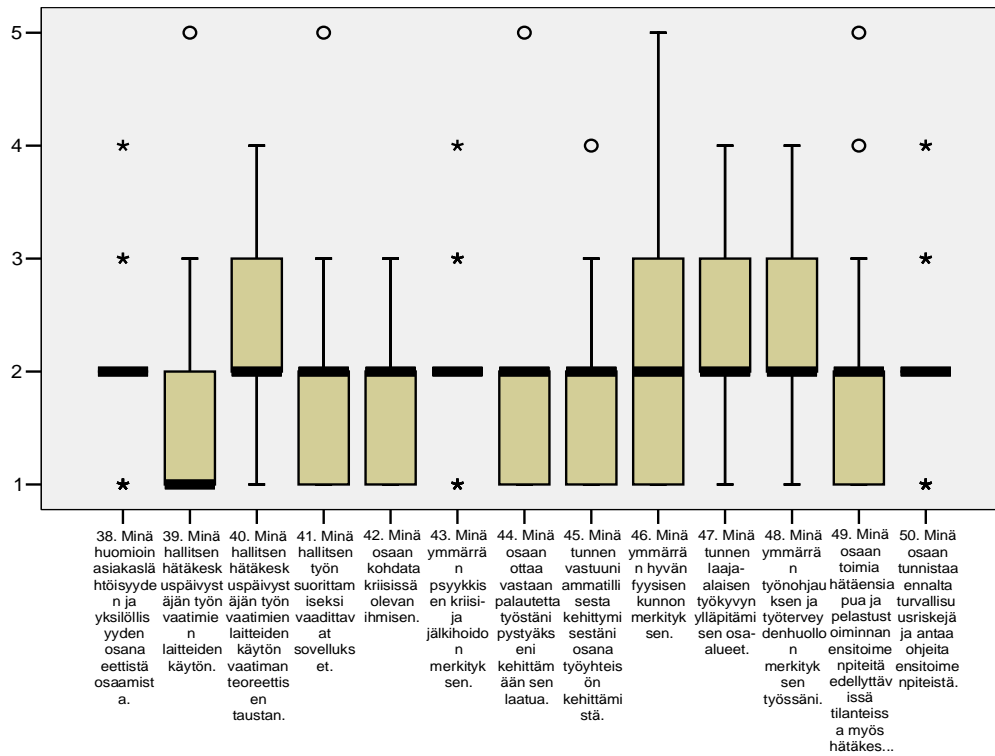
Keskimäärin **erittäin hyvin opittuina** hätäkeskuspäivystäjätutkinnon opintosuunnitelman 26 tavoitteesta pidettiin ainoastaan hallitsemaan työn vaatimien laitteiden käyttö. Kaikkia muita tavoitteita pidettiin keskimäärin **hyvin opittuina**.

Hätäkeskuspäivystäjätutkinnon sisällön oppiminen (1)

Kuva 11. Boxplot-kuvio hätäkeskuspäivystäjätutkinnon sisällön oppimiseen liittyneissä kysymyksissä 31 – 37. Mielenpitojen vaihtelu on 1 = "Täysin samaa mieltä", 5 = "Täysin eri mieltä".

Hätäkeskuspäivystäjätutkinnon sisällön oppiminen (2)

Kuva 12. Boxplot-kuvio hätäkeskuspäivystäjätutkinnon sisällön oppimiseen liittyneissä kysymyksissä 38 – 50. Mielenpitojen vaihtelu on 1 = "Täysin samaa mieltä", 5 = "Täysin eri mieltä".

3.7.4 Tutkinnon sisällön oppiminen suhteessa muihin muuttujiin

Neljässä yhdeksästä aiheesta, joita ei ole opittu niin hyvin kuin muita aiheita oli eroa Pelastusopistolla suoritettuna kurssin suhteen. Hätäkeskuspäivystäjäkursilla 7 valmistuneet olivat oppineet hätäkeskuspäivystäjäkurssia 6 paremmin seuraavat aiheet:

- sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien piirteiden ja riskinarvioiden hallinta,
- sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteisiin liittyvän työturvallisuuden huomiointi,

- sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaperiaatteiden ja käytettävissä olevien resurssien tunteminen ja
- työkyvyn ylläpitämisen osa-alueiden tunteminen.

Erot suoritettujen kurssien välillä olivat tilastollisesti merkitseviä lukuun ottamatta sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteisiin liittyvän työturvallisuuden huomioon ottamista.

Tutkinnon sisällön oppimisella ja merkittävyydellä työelämän kannalta oli selkeä yhteys kaikkien tavoitteiden suhteen, joita ei ole opittu tai saavutettu niin hyvin kuin muita aiheita. Tilastollisesti merkitsevä riippuvuus löytyi opiskelijoiden vastauksissa oppimisen tai saavuttamisen ja työelämän kannalta merkittävänä pitämisen välillä lukuun ottamatta työnohjauksen ja työterveyshuollon merkityksen ymmärtämistä.

3.7.5 Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi

Kyselylomakkeen lopuksi annettiin mahdollisuus kirjoittaa mielipiteitä ja kommentteja tutkinnon parantamiseksi ja kehittämiseksi. Kahta lukuun ottamatta kaikki vastaajista käyttivät tilaisuutta hyväkseen ja kommentoivat tutkimuksen sisältöä.

Yleisenä opetuksen parantamisehdotuksena mainittiin opettajien pätevyyden lisääminen. Häätäkeskuspäivystäjille suunniteltua opintomateriaalia toivottiin käytettäväksi pelastajille tuotetun materiaalin sijasta. Alan ”*kokoneiden konkareiden*” hyödyntämistä suositeltiin.

Tutkinnon sisältöön lisättäviä ehdotuksia oli huomattavasti enemmän kuin vähennettäviä ehdotuksia. Opetusaiheista simulaatio-opetuksen, käytännön harjoittelun ja kenttäharjoittelun lisääminen mainittiin useasti. Poliisin toimialan opetusta toivottiin lisättäväksi joka toisessa kommentissa. Myös pelastustoimen opetusta toivottiin lisättäväksi. Riskinarvion opetusta toivottiin lisättäväksi, erityisesti pelastustoimen osalta. Muut lisäysoiveet olivat yksittäisiä parannusehdotuksia. Pelastustoimen teoria-aiheiden opetuksen osuutta toivottiin vähennettäväksi.

3.8 Hätäkeskuspäivystäjien esimiehet

Kyselylomake lähetettiin yhteensä 21 hätäkeskuspäivystäjätutkinnon suorittaneen tämän nimeämälle lähimmälle esimiehelle. Kyselyyn tuli 13 vastausta, eli vastausprosentti oli 62 %.

3.8.1 Tutkinnon sisällön merkittävyys työelämän kannalta

Tutkinnon sisällön merkittävyyttä työelämän kannalta selvitettiin asettamalla 26 kysymystä muotoon ”Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä, että työntekijä...”. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”.

Hätäkeskuspäivystäjätutkinnon suorittaneiden esimiehet pitivät yhtä lukuun ottamatta kaikkia tutkinnon tavoitteita erittäin tärkeänä tai tärkeänä. Tavoitetta että työntekijä hallitsee työn vaatimien laitteiden käytön vaatiman teoreettisen taustan, esimiehet eivät pitäneet tärkeänä, mutta eivät merkityksettömänäkään. Edellä mainitun tavoitteen lisäksi kahta muuta tavoitetta esimiehet eivät pitäneet niin tärkeinä kuin tutkinnon suorittaneet. Esimiehet pitivät tärkeinä, mutta eivät erittäin tärkeinä että työntekijä hallitsee työn suorittamiseksi vaadittavat sovellukset ja osaa tunnistaa ennalta turvallisuusriskejä ja antaa ohjeita ensitoimenpiteistä. Kolmea tavoitetta esimiehet pitivät tärkeämpinä kuin tutkinnon suorittaneet. Esimiehet pitivät erittäin tärkeinä että työntekijä huomioi Hätäkeskuslaitoksen arvot kaikessa toiminnassaan, ymmärtää hätäkeskuksen ja yksittäisen päivystäjän aseman ja merkityksen toimialan palveluiden toteuttajana yhteiskunnassa sekä psyykkisen kriisi- ja jälkihoidon merkityksen. Erot eivät olleet kuitenkaan tilastollisesti merkitseviä (Taulukko 7.).

Taulukko 7. Esimiesten ja hätäkeskuspäivystäjätutkinnon suorittaneiden vastausten mediaanit (Md), kvartiiliväli (Q_1, Q_3) ja mediaanitestin P-arvo tutkinnon sisällön merkittävyyteen liittyneissä kysymyksissä.

	Esimiehet		Hätäkeskus- päivystäjätut- kinnon suorit- taneet		P-arvo
	Md	(Q_1, Q_3)	Md	(Q_1, Q_3)	
Hätäkeskuslaitoksen arvojen mukaan toimiminen	2	(1,3)	1	(1,2)	0.31
palveluiden toteuttajan roolin ymmärtäminen	1	(1,2)	2	(1,2)	0.46
työn vaatimien laitteiden hallintaan vaadittavan teorian hallinta	3	(2,3)	2	(2,3)	0.32
työn vaatimien sovellusten hallinta	2	(1,2)	1	(1,1.5)	0.32
psykykkisen kriisi- ja jälkihoidon merkityksen ymmärtäminen	1	(1,2)	2	(1,3)	0.31
turvallisuusriskien tunnistamis- ja erillistoimenpiteiden ohjeistustaito	2	(1,2)	1	(1,1.5)	0.12

3.8.2 Tutkinnon sisällön oppiminen

Tutkinnon sisällön oppimista selvitettiin asettamalla 26 kysymystä muotoon ”Työntekijä osaa...”, ”Työntekijä tuntee...”, jne. Kysymyksiin vastattiin asteikolla 1 – 5, missä 1 tarkoitti mielipidettä ”Täysin samaa mieltä” ja 5 mielipidettä ”Täysin eri mieltä”.

Hätäkeskuspäivystäjätutkinnon suorittaneiden esimiesten mielestä tutkinnon suorittaneet osaavat puolet tutkinnon tavoitteista erittäin hyvin ja puolet hyvin. Näin ollen puolet tutkinnon tavoitteista oli opittu paremmin esimiesten mielestä kuin tutkinnon suorittaneiden mielestä, jotka tutkinnon suorittaneiden mielestä oli opittu keskimäärin hyvin. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteisiin liittyvän työturvallisuuden huomioon ottamisen kohdalla ero oli tilastollisesti merkitsevä (Taulukko 11.).

Taulukko 8. Esimiesten ja hätäkeskuspäivystäjätutkinnon suorittaneiden vastausten mediaanit (Md), kvartiiliväli (Q_1, Q_3) ja mediaanitestin P-arvo tutkinnon sisällön oppimiseen liittyneissä kysymyksissä.

	Esimiehet		Hätäkeskuspäivystäjätutkinnon suorittaneet		P-arvo
	Md	(Q_1, Q_3)	Md	(Q_1, Q_3)	
Hätäkeskuslaitoksen arvojen mukaan toimiminen	2	(1,3)	2	(2.5,3.5)	0.87
pelastustoimen tehtävien piirteiden ja riskinarvioiden hallinta	1	(1,1)	2	(1.5,2)	0.93
poliisin tehtävien piirteiden ja riskinarvioiden hallinta	1	(1,2)	2	(1.5,2)	0.90
sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien piirteiden ja riskinarvioiden hallinta	1	(1,2)	2	(1,3)	0.40
pelastustoimen toimenpiteisiin liittyvän työturvallisuuden huomioon ottaminen	1	(1,1)	2	(2,2)	0.85
poliisin toimenpiteisiin liittyvän työtur-	1	(1,1)	2	(1,2)	0.06

vallisuuden huomioon ottaminen					
sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteisiin liittyvän työturvallisuuden huomioon ottaminen	1	(1,1)	2	(1,3)	0.03
eri viranomaisten yhteistoimintatehtäviin liittyvien toimenpiteiden huomioon ottaminen	1	(1,2)	2	(2,2)	0.75
pelastustoimen toimintaperiaatteiden ja käytettävissä olevien resurssien tunteminen	1	(1,2)	2	(2,2)	0.88
sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaperiaatteiden ja käytettävissä olevien resurssien tunteminen	1	(1,3)	2	(1.5,3)	0.80
palveluiden toteuttajan roolin ymmärtäminen	1	(1,2)	2	(1,2)	1.00
kriittisen palautteen vastaanottokyky	1	(1,2)	2	(1,2)	0.66
ammattillinen kehittyminen	1	(1,2)	2	(1,2)	0.55

3.8.3 Ehdotuksia tutkinnon kehittämiseksi

Kyselylomakkeen lopuksi annettiin mahdollisuus kirjoittaa mielipiteitä ja kommentteja tutkinnon parantamiseksi ja kehittämiseksi. Esimiehistä kahdeksan (62 %) käytti tilaisuutta hyväkseen ja kommentoi tutkimuksen sisältöä.

Yleisenä opetuksen parantamisehdotuksena esimiehetkin mainitsivat opettajien pätevyyden lisäämisen. Myös esimiesten vastauksista ilmeni toive suunnitella pelastustoi-

men opintomateriaali omakseen, sillä ”*hätäkeskustoiminnassa ei tarvita toisarvoista nippelitietoa pelastustoiminnasta*”. Opetuksen painotusta toivottiin muutettavan vastaamaan toimialojen tehtäviä eli poliisipuolen opetusta toivottiin lisättävän. Myös harjoittelua (”keikan ajoa”, simulaatioharjoituksia, toiminnan analysointia ja hätäkeskustiejärjestelmän käyttöä) toivottiin lisättävän opetukseen.

4 POHDINTA

4.1 Tutkimuksen toteutuksesta

Pelastusopistolta valmistuneiden sähköpostiosoitteet saatiin hyvin selville, ainoastaan 10 %:lle valmistuneista ei kyselyä pystytty lähettämään. On oletettavaa, että vastaajien saavutettavuus oli vähintäänkin yhtä hyvä kuin, jos kysely olisi lähetetty paperisena postitse. Sähköisessä muodossa toteutettu kysely säästi näin ollen sekä aikaa että kustannuksia.

Kyselyn vastausprosentit vaihtelivat 41 %:sta 62 %:iin, mikä oli varsin vaatimaton tulos. Vastausprosenttien ollessa varsin pieniä myös vastausten määrät jäivät pieniksi (10 – 44 kpl), jolloin tulosten luotettavuus ei ole niin hyvä kuin toivottiin. Vastausten vähäisiin määriin voi osaltaan vaikuttaa tieto, että kysely lähetettiin myös valmistuneen esimiehelle. Tällöin huonosti motivoituneet tai oppineet voivat jättää vastaamatta kyselyyn, mikä voi vääristää tuloksia. Päällystö- ja hätäkeskuspäivystäjätutkinnon suorittaneiden vastausten määriä olisi voinut lisätä tiivistetympi kyselylomake. Nyt kyselyssä tutkinnon tavoitteista kysyttiin yli 20 kysymyksellä, kun pelastajien ja alipäällystön kyselyissä kysymyksiä oli puolet vähemmän. Toisaalta, kun kaikkiin tutkinnon tavoitteisiin haluttiin saada mielipide, kyselylomake täytyi olla toteutetun laajuinen.

Koska vastausten määrät olivat pieniä, kaikkien taustamuuttujien (suoritettu kurssi, virkanimike, työsopimuksen laatu, työnantaja, työsopimuksen kesto) vaikutuksia mielipiteisiin ei voitu selvittää. Luotettavampien tulosten saamiseksi kysely tulisi toteuttaa suuremmalle joukolle ja vastausprosentti tulisi saada korkeammaksi.

Tulosten tulkinnassa kannattaa huomata, että tutkimusongelman toiseen kysymykseen, kuinka hyvin valmistuneet osaavat opetussuunnitelmassa mainitut asiat, saatu vastaus ei välttämättä vastaa kysymykseen kuinka hyvin asiat on opittu tai opetettu Pelastusopistossa. Valmistuneet voivat osata asiat tai saavuttaa tavoitteet huolimatta opetuksesta, kuten yhdestä päällystötutkinnon suorittaneen palautteesta tai hätäkeskuspäivystäjien palautteista voitiin suoraan lukea.

4.2 Tuloksista

4.2.1 Pelastajatutkinto

Pelastajatutkinnossa on huomattavaa, että niin tutkinnon suorittaneet kuin heidän esimiehensä eivät pitäneet palotarkastusta tärkeänä asiana. Tulipalojen ja palokuolemien vähentämisen kannalta olisi kuitenkin suotavaa, että onnettomuuksien ennaltaehkäisy koettaisiin tärkeänä asiana. Tulevaisuuden kannalta on kuitenkin lohdullista, että pelastajatutkinnon suorittaneet pitävät tärkeänä valistusta sekä esimiehistään poiketen kuitenkin omatoimista varautumista ja yleistä väestönsuojelua. Tosin poikkeuksena tässä on pelastajakurssi 46, joka ei pitänyt tärkeänä omatoimisen varautumisen ja yleisen väestön suojelun lisäksi myöskään valistusta eikä vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteita. Pelastajakurssi 46 oli tutkimuksessa mukana olleista viimeisenä valmistunut kurssi. On toivottavaa, että opiskelijoiden välinpitämätön suhtautuminen edellä mainittuihin asioihin johtui kurssille valikoituneista henkilöistä eikä yleisestä mielipiteiden muuttumisesta tai opetuksen muuttumisesta.

4.2.2 Alipäällystötutkinto

Alipäällystön tutkinnossa erikoista on, että paloaseman tai pelastuslaitoksen vastuullisissa tehtävissä toimimista ei koettu tärkeänä tavoitteena oppia. Osittainen selitys tähän ilmennee heidän esimiestensä palautteista, joista voitaneen tulkita, että muutos ”*rivistä työnantajan edustajaksi*” ei ole kaikille valmistuneille itsestään selvyys. Alipäällystön välinpitämätön suhtautuminen varautumisen perusteiden tuntemiseen selittyy pääasiassa alipäällystökurssin 22 välinpitämättömällä suhtautumisella. Alipäällystökurssi 22 ei myöskään osaa tavoitteeseen sisältyviä asioita niin hyvin kuin aiempi kurssi. Samoin kuin pelastajien kohdalla on toivottavaa, että opiskelijoiden välinpitämätön suhtautuminen ei johdu yleisestä mielipiteiden muuttumisesta tai opetuksen muuttumisesta.

4.2.3 Päällystötutkinto

Päällystötutkinnossa monikansallisessa ja –kulttuurisessa ympäristössä toimimista ei pidetä tärkeänä asiana. Asia ei ole välttämättä vielä kovin ajankohtainen ainakaan pääkaupunkiseudun ulkopuolella, mutta asiaan suhtautuminen kuvastaa mielestäni hyvin alan yleistä ajattelutapaa ”onnettomuus iskee ensin ja palokunta pelastaa”. Päällystötutkinnon suorittaneiden suhtautumisessa tutkinnoin tavoitteisiin oli eroja. Aikuiskurssit

pitivät palotarkastuksia nuorisokursseja tärkeämpänä tutkinnon tavoitteena. Nuorisokurssien suhtautuminen on huolestuttavaa, jos tulipalojen ja palokuolemien määriä halutaan vähentää. Vastaavasti on huolestuttavaa, että aikuiskurssit eivät pidä valistusta yhtä tärkeänä kuin nuorisokurssit. Asennemuutoksesta (vai realismista?) johtuvaksi on tulkitettava, että nuorisokursseilta valmistuneet pitivät tärkeämpinä tavoitteina tutkimustiedon soveltamisvalmiutta uusiin tilanteisiin, ongelmien ratkaisutaitoa, elinikäistä oppimisen sisäistämistä sekä aloitteellisuutta uusien toimintatapojen luomiseksi.

Päällystötutkinnossa on huomattavaa, että valmistuneiden mielestä tutkinnon tavoitteita ei saavutettu niin hyvin kuin miten tärkeinä niitä pidettiin. Sen sijaan esimiesten mielestä valmistuneet osaavat asiat paremmin kuin itse arvioivat. Tutkinnon suorittaneet ovat joko kriittisempiä tai realistisempia itseään kohtaan kuin pelastajat ja alipäällystö, aina voisi osata paremmin. Toinen vaihtoehto on, että he ovat kriittisempiä saamaansa opetusta kohtaan. Tätä ei kuitenkaan kehitysehdotuksista ollut luettavissa. Kolmas vaihtoehto on, että opetuksen taso ei vastaa opiskelijoiden odotuksia tai vaatimuksia. Vastaa-vatko (aika-)resurssit tutkinnon tavoitteiden laajuutta? Aikuiskursseilta valmistuneet osaavat nuorisokursseilta valmistuneita paremmin rakenteelliseen paloturvallisuuteen, palotarkastukseen ja monikansallisessa ja –kulttuurisessa ympäristössä toimimiseen liittyvät asiat. Tämän voi osaltaan selittää aikuiskursseilla opiskelleiden aiempi työkokemus alalla. Toisaalta ei kannata unohtaa tarkastaa kyseisten aiheiden opetuksen tasoa, onko se riittävä nuorisokursseille annettuna? Kielitaito on aikuiskursseilta valmistuneilla heikompi kuin nuorisokursseilta valmistuneilla. Tässä kannattaa pohtia, onko annettavalla opetuksella minkäänlaista vaikutusta eri taustoilta tuleville opiskelijoille?

4.2.4 Hätäkeskuspäivystäjätutkinto

Hätäkeskuspäivystäjätutkinnossa ilmeni sama piirre kuin päällystötutkinnossa. Valmistuneiden mielestä tutkinnon tavoitteita ei saavutettu niin hyvin kuin miten tärkeinä niitä pidettiin. Sen sijaan esimiesten mielestä valmistuneet osaavat asiat paremmin kuin itse arvioivat. Tutkinnon suorittaneet ovat joko kriittisempiä tai realistisempia itseään kohtaan kuin pelastajat ja alipäällystö. Annetusta palautteesta on suoraan luettavissa kriittisyys saatua opetusta kohtaan. Hätäkeskusopetuksen kannattaa pohtia, vastaako opetuksen taso tutkinnon tavoitteita vai onko opiskelijoiden odotukset liian vaativat? On huo-

mattavaa, että suurin osa valmistuneista on naisia toisin kuin muissa tutkinnoissa. Ovatko naiset miehiä (itse)kriittisempiä, vaativampia vai realistisempia?

4.3 Yhteenveto

Kaikkien tutkintojen tavoitteita pidettiin tärkeinä lukuun ottamatta muutamia poikkeuksia. Pelastajatutkinnon tavoitteista asuinrakennusten palotarkastustaitoa eivät pitäneet tärkeänä tutkinnon suorittaneet eivätkä heidän esimiehensä. Tämän lisäksi pelastajien esimiehet eivät pitäneet tärkeänä omatoimisen varautumisen ja yleisen väestönsuojelun perusteiden tuntemista eikä valmiutta hyvään yhteistoimintaan sidosryhmien kanssa. Alipäälystötutkinnon suorittaneet eivät pitäneet tärkeinä paloaseman tai pelastuslaitoksen vastuullisissa tehtävissä toimimiskykyä eikä varautumisen perusteiden tuntemista. Sen sijaan heidän esimiehensä pitivät näitä tärkeinä tavoitteina. Päälystötutkinnon tavoitteista ruotsinkieltä ja monikansallisessa ja –kulttuurisessa ympäristössä toimimista eivät pitäneet tärkeinä tutkinnon suorittaneet eivätkä heidän esimiehensä. Päälystön esimiehet eivät pitäneet tärkeänä tavoitteena myöskään edellytystä jatkokoulutukseen. Hätäkeskuspäivystäjien esimiehet eivät pitäneet tärkeänä tutkinnon tavoitteena työn vaatimien laitteiden vaatiman teoreettisen taustan oppimista. Hätäkeskuspäivystäjät sen sijaan pitivät tätäkin tärkeänä tavoitteena.

Lähes kaikki tutkinnon tavoitteet on opittu tai saavutettu hyvin lukuun ottamatta muutamia poikkeuksia. Niitä tavoitteita, joita ei ole opittu hyvin, ei pidetty myöskään tärkeinä. Pelastajien esimiesten mielestä tutkinnon suorittaneet eivät ole oppineet hyvin omatoimisen varautumisen ja yleisen väestönsuojelun perusteita. Alipäälystötutkinnon suorittaneet eivät omasta mielestään oppineet hyvin paloaseman tai pelastuslaitoksen vastuullisissa tehtävissä toimimiskykyä eikä varautumisen perusteiden tuntemista. Alipäälystön esimiesten mielestä tutkinnon suorittaneet oppivat tutkinnon tavoitteet paremmin kuin nämä itse arvioivat. Päälystötutkinnon suorittaneet eivät omasta mielestään oppineet hyvin ruotsia, englantia eivätkä monikansallisessa ja –kulttuurisessa ympäristössä toimimista. Englantia lukuun ottamatta heidän esimiehensä olivat samaa mieltä. Päälystö- ja hätäkeskuspäivystäjätutkinnon suorittaneiden mielestä he eivät olleet oppineet tai saavuttaneet tutkinnon tavoitteita niin hyvin kuin miten tärkeinä he tavoitteita pitivät. Sen sijaan esimiestensä mielestä nämä olivat oppineet tai saavuttaneet tutkinnon tavoitteet vähintään yhtä hyvin kuin nämä itse arvioivat. Puolet tutkinnon

tavoitteista oli esimiesten mielestä opittu paremmin kuin tutkinnon suorittaneet itse arvioivat.

Pelastajantutkinnon yleisenä kehitysehdotuksena mainittiin terveydenhuoltoalan osaamisen maininta tutkinnon nimikkeessä sekä terveydenhuoltoalan tutkinnon saavuttaminen. Työharjoittelua ja käytännön harjoittelua, varsinkin työelämää vastaavilla vahvuuksilla 1+3, 1+2 ja 1+1, toivottiin lisättäväksi. Opetusaiheista toivottiin lisättävän sairaankuljetuksen ja ensihoidon osuutta. Viestintää toivottiin vähennettäväksi. Esimiehet toivoivat lisäksi asemapalvelutyön tärkeyden korostamista ja kädentaitojen opettamisen lisäämistä.

Alipäällystötutkinnon opetuksessa toivottiin lisättäväksi johtamisharjoituksia pelastajaoppilaiden kanssa. Varautumisen opetusta toivottiin vähennettäväksi. Esimiehet toivoivat lisäksi asemapalvelujohtamisen ja yleisen johtajuuden korostamista opetuksessa.

Päällystötutkinnon yleisenä kehitysehdotuksena mainittiin opetuksen toteuttamista poliisipäällystön koulutusta vastaavaksi. Vapaavalinnaisten opetusaiheiden lisäämistä toivottiin. Nykyisistä opetusaiheista haluttiin lisättävän käytännön johtamisen sekä talouden ja hallinnon opetuksen osuuksia.

Hätäkeskuspäivystäjien opetuksen yleisimpänä parannusehdotuksena mainittiin opettajien pätevyyden lisääminen. Pelastusalan vaikutusta opintomateriaaliin ja yleiseen toimialapainotukseen toivottiin tarkistettavaksi työelämää vastaavaksi. Poliisitoimen osuutta toivottiin lisättäväksi ja pelastustoimen teorian osuutta vähennettäväksi. Simulaatio-, käytännön ja kenttäharjoittelua toivottiin lisättäväksi. Esimiesten kommentoissa toistuivat samat asiat.

Kaiken kaikkiaan Pelastusopiston tutkintojen sisällöt vastaavat hyvin työelämän tarpeita. Lisäksi Pelastusopistosta valmistuneet opiskelijat osaavat hyvin opetussuunnitelmista mainitut asiat, pelastuslaitosten mielestä jopa paremmin kuin itse arvioivat.

LIITE 1: KYSELYLOMAKE PELASTAJILLE**TAUSTAMUUTTUJAT**

- 1) Nimi (Kysytään pelkästään mahdollisten vastausmuistutusten lähettämistä varten. Tulosten analysointivaiheessa tieto poistetaan aineistosta eli henkilötietoa ei yhdistetä muihin vastauksiin.)
- 2) Pelastusopistossa suoritettu kurssi
- 3) Virkanimike
- 4) Työsopimus
- 5) Työnantaja
- 6) Työn alkamispäivämäärä
- 7) Aiemmat pelastusalan työnantajat (yli 3 kk:n työsuhde) Pelastusopiston koulutusohjelman suorittamisen jälkeen
- 8) Lähimmän esimiehen nimi (Kysytään pelkästään mahdollisten vastausmuistutusten lähettämistä varten. Tulosten analysointivaiheessa tieto poistetaan aineistosta eli henkilötietoa ei yhdistetä muihin vastauksiin.)
- 9) Lähimmän esimiehen virkanimike
- 10) Lähimmän esimiehen sähköposti (Kysytään pelkästään mahdollisten vastausmuistutusten lähettämistä varten. Tulosten analysointivaiheessa tieto poistetaan aineistosta eli henkilötietoa ei yhdistetä muihin vastauksiin.)

TUTKINNON SISÄLLÖN MERKITTÄVYYS TYÖELÄMÄN KANNALTA

Valitkaa kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto: 1 = täysin samaa mieltä, 2 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = ei samaa, eikä eri mieltä, 4 = jossain määrin eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä.

- 11) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä olen sisäistänyt pelastustoimen ja terveydenhuollon arvomaailman.
- 12) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä tiedän ja ymmärrän pelastuslaitoksen tavoitteellisen onnettomuuksien ehkäisytyön.
- 13) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä osaan suunnitella ja toteuttaa valistusta ja neuvontaa.

- 14) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä osaan suorittaa asuinrakennusten palotarkastuksia.
- 15) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä kykenen toimimaan perustason sairaankuljettajana sekä pelastusyksikön jäsenenä lääkinnällisissä pelastustehtävissä.
- 16) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä tiedän ja osaan pelastustoiminnan perusteet.
- 17) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä osaan toimia pelastusyksikön jäsenenä onnettomuustilanteissa.
- 18) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä tunnen pelastusyksikön johtamisen periaatteet.
- 19) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä tunnen omatoimisen varautumisen ja yleisen väestönsuojelun perusteet.
- 20) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä tunnen vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteet.
- 21) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä olen valmis hyvään yhteistoimintaan vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön sekä muiden sidosryhmien kanssa.

TUTKINNON SISÄLLÖN OPPIMINEN

Valitkaa kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto: 1 = täysin samaa mieltä, 2 = joihinkin samaa mieltä, 3 = ei samaa, eikä eri mieltä, 4 = jossain määrin eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä.

- 22) Minä olen sisäistänyt pelastustoimen ja terveydenhuollon arvomaailman.
- 23) Minä tiedän ja ymmärrän pelastuslaitoksen tavoitteellisten onnettomuuksien ehkäisytyön.
- 24) Minä osaan suunnitella ja toteuttaa valistusta ja neuvontaa.
- 25) Minä osaan suorittaa asuinrakennusten palotarkastuksia.
- 26) Minä kykenen toimimaan perustason sairaankuljettajana sekä pelastusyksikön jäsenenä lääkinnällisissä pelastustehtävissä.
- 27) Minä tiedän ja osaan pelastustoiminnan perusteet.
- 28) Minä osaan toimia pelastusyksikön jäsenenä onnettomuustilanteissa.

- 29) Minä tunnen pelastusyksikön johtamisen periaatteet.
- 30) Minä tunnen omatoimisen varautumisen ja yleisen väestönsuojelun perusteet.
- 31) Minä tunnen vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteet.
- 32) Minä olen valmis hyvään yhteistoimintaan vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön sekä muiden sidosryhmien kanssa.

TUTKINNON PUUTTEET

- 33) Miten tutkintoa voisi mielestänne parantaa? Mitä tutkintoon pitäisi lisätä? Mitä tutkinnosta pitäisi poistaa? Voitte kirjoittaa ehdotuksia miten tutkinto saataisiin entistä käyttökelpoisemmaksi.

LIITE 2: KYSELYLOMAKE ALIPÄÄLLYSTÖLLE

TAUSTAMUUTTUJAT

- 1) Nimi (Kysytään pelkästään mahdollisten vastausmuistutusten lähettämistä varten. Tulosten analysointivaiheessa tieto poistetaan aineistosta eli henkilötietoa ei yhdistetä muihin vastauksiin.)
- 2) Pelastusopistossa suoritettu kurssi
- 3) Virkanimike
- 4) Työsopimus
- 5) Työnantaja
- 6) Työn alkamispäivämäärä
- 7) Aiemmat pelastusalan työnantajat (yli 3 kk:n työsuhde) Pelastusopiston koulutusohjelman suorittamisen jälkeen
- 8) Lähimmän esimiehen nimi (Kysytään pelkästään mahdollisten vastausmuistutusten lähettämistä varten. Tulosten analysointivaiheessa tieto poistetaan aineistosta eli henkilötietoa ei yhdistetä muihin vastauksiin.)
- 9) Lähimmän esimiehen virkanimike
- 10) Lähimmän esimiehen sähköposti (Kysytään pelkästään mahdollisten vastausmuistutusten lähettämistä varten. Tulosten analysointivaiheessa tieto poistetaan aineistosta eli henkilötietoa ei yhdistetä muihin vastauksiin.)

TUTKINNON TAVOITTEIDEN MERKITTÄVYYS TYÖELÄMÄN KANNALTA

Valitkaa kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto: 1 = täysin samaa mieltä, 2 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = ei samaa, eikä eri mieltä, 4 = jossain määrin eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä.

- 11) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä ymmärrän tavoitteellisen onnettomuuksien ehkäisytyön merkityksen turvallisuustyössä.
- 12) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä tiedän ja hallitsen onnettomuuksien ehkäisyn erilaiset toimintatavat.
- 13) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä osaan suunnitella ja johtaa pelastusyksikön toimintaa onnettomuustilanteessa.

- 14) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä osaan suunnitella ja johtaa pelastusjoukkueen toimintaa onnettomuustilanteessa.
- 15) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä kykenen toimimaan paloaseman päällikkönä (vastuuhenkilönä) sekä pelastuslaitoksen toimi-/toiminta-alueen vastuullisissa erityistehtävissä.
- 16) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä olen sisäistänyt esimiehen asemassa toimimisen.
- 17) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä tunnen vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteet ja merkityksen.
- 18) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä olen valmis rakentamaan hyvää yhteistyötä vapaaehtoisen henkilöstön kanssa.
- 19) Työtehtävieni kannalta pidän tärkeänä että minä tunnen pelastustoimen varautumisen perusteet.

TUTKINNON TAVOITTEIDEN OPPIMINEN

Valitkaa kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto: 1 = täysin samaa mieltä, 2 = joksikin samaa mieltä, 3 = ei samaa, eikä eri mieltä, 4 = jossain määrin eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä.

- 20) Minä ymmärrän tavoitteellisen onnettomuuksien ehkäisytyön merkityksen turvallisuustyössä.
- 21) Minä tiedän ja hallitsen onnettomuuksien ehkäisyn erilaiset toimintatavat.
- 22) Minä osaan suunnitella ja johtaa pelastusyksikön toimintaa onnettomuustilanteessa.
- 23) Minä osaan suunnitella ja johtaa pelastusjoukkueen toimintaa onnettomuustilanteessa.
- 24) Minä kykenen toimimaan paloaseman päällikkönä (vastuuhenkilönä) sekä pelastuslaitoksen toimi-/toiminta-alueen vastuullisissa erityistehtävissä.
- 25) Minä olen sisäistänyt esimiehen asemassa toimimisen.
- 26) Minä tunnen vapaaehtoisen palokuntatoiminnan perusteet ja merkityksen.

- 27) Minä olen valmis rakentamaan hyvää yhteistyötä vapaaehtoisen henkilöstön kanssa.
- 28) Minä tunnen pelastustoimen varautumisen perusteet.

TUTKINNON PUUTTEET

- 29) Miten tutkintoa voisi mielestänne parantaa? Mitä tutkintoon pitäisi lisätä? Mitä tutkinnosta pitäisi poistaa? Voitte kirjoittaa ehdotuksia miten tutkinto saataisiin entistä käyttökelpoisemmaksi.

LIITE 3: KYSELYLOMAKE PÄÄLLYSTÖLLE**TAUSTAMUUTTUJAT**

- 1) Nimi (Kysytään pelkästään mahdollisten vastausmuistutusten lähettämistä varten. Tulosten analysointivaiheessa tieto poistetaan aineistosta eli henkilötietoa ei yhdistetä muihin vastauksiin.)
- 2) Pelastusopistossa suoritettu kurssi
- 3) Virkanimike
- 4) Työsopimus
- 5) Työnantaja
- 6) Työn alkamispäivämäärä
- 7) Aiemmat pelastusalan työnantajat (yli 3 kk:n työsuhde) Pelastusopiston koulutusohjelman suorittamisen jälkeen
- 8) Lähimmän esimiehen nimi (Kysytään pelkästään mahdollisten vastausmuistutusten lähettämistä varten. Tulosten analysointivaiheessa tieto poistetaan aineistosta eli henkilötietoa ei yhdistetä muihin vastauksiin.)
- 9) Lähimmän esimiehen virkanimike
- 10) Lähimmän esimiehen sähköposti (Kysytään pelkästään mahdollisten vastausmuistutusten lähettämistä varten. Tulosten analysointivaiheessa tieto poistetaan aineistosta eli henkilötietoa ei yhdistetä muihin vastauksiin.)

**TUTKINNON SISÄLLÖN MERKITTÄVYYS TYÖELÄMÄN KANNALTA -
KOULUTUSOHJELMAKOHTAINEN ERIKOISOSAAMINEN**

Valitkaa kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto: 1 = täysin samaa mieltä, 2 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = ei samaa, eikä eri mieltä, 4 = jossain määrin eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä.

- 11) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on riskienhallinnan ammattialan laaja-alaiset perustiedot.
- 12) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä sisäistän onnettomuuksien syntyyn ja niiden vaikutuksilta suojautumiseen liittyvät tekijät.

- 13) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on kyky tunnistaa riskienhallintaan liittyviä keskeisiä ongelmakokonaisuuksia ja arvioida niiden erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja.
- 14) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on kyky tunnistaa rakenteelliseen paloturvallisuuteen ja arvioida niiden erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja.
- 15) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on kyky tunnistaa palotarkastukseen liittyviä keskeisiä ongelmakokonaisuuksia ja arvioida niiden erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja.
- 16) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on kyky tunnistaa vaalistukseen liittyviä keskeisiä ongelmakokonaisuuksia ja arvioida niiden erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja.
- 17) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä pystyn johtamaan pelastuskomppaniaa.
- 18) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä hallitsen johtamisprosessin.
- 19) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on kyky toimia pelastustoimen esimiestehtävissä.
- 20) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä hallitsen vuorovaikutusjohtamisen.
- 21) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä osaan kehittää organisaatiota.

TUTKINNON SISÄLLÖN MERKITTÄVYYS TYÖELÄMÄN KANNALTA – YLEISET TYÖELÄMÄVALMIUDET

Valitkaa kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto: 1 = täysin samaa mieltä, 2 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = ei samaa, eikä eri mieltä, 4 = jossain määrin eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä.

- 22) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on valmius soveltaa oman alan tutkimustietoa ja työtapoja uusiin ja muuttuviin tilanteisiin.
- 23) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on kyky diagnostisoida ja ratkoa ongelmia usealla eri tavalla.

- 24) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä olen sisäistänyt elinikäisen oppimisen merkityksen.
- 25) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on edellytykset toisen syklin tutkintoon (ylempi amk tai kk) johtavaan koulutukseen.
- 26) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä olen sisäistänyt pelastustoimen eettiset arvot.
- 27) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä toimin ammatissa pelastustoimen eettisten arvojen mukaan.
- 28) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on kyky viestiä suullisesti ja kirjallisesti pelastustoimeen liittyvistä kysymyksistä asiantuntijoille.
- 29) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on kyky viestiä suullisesti ja kirjallisesti pelastustoimeen liittyvistä kysymyksistä yleisölle.
- 30) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä kykenen hahmottamaan tulevaisuutta.
- 31) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä osaan virittää aloitteellisuutta uusien toimintatapojen luomiseksi.
- 32) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on kyky kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella kielellä pelastustoimen ammattialaan liittyvissä kysymyksissä.
- 33) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minulla on kyky kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen englannin kielellä pelastustoimen ammattialaan liittyvissä kysymyksissä.
- 34) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä tunnen monikansallisessa ja –kulttuurisessa ympäristössä toimimiseen liittyvät tekijät.

TUTKINNON SISÄLLÖN OPPIMINEN - KOULUTUSOHJELMAKOHTAINEN ERIKOISOSAAMINEN

Valitkaa kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto: 1 = täysin samaa mieltä, 2 = joihinkin samaa mieltä, 3 = ei samaa, eikä eri mieltä, 4 = jossain määrin eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä.

- 35) Minulla on riskienhallinnan ammattialan laaja-alaiset perustiedot.
- 36) Minä sisäistän onnettomuuksien syntyyn ja niiden vaikutuksilta suojautumiseen liittyvät tekijät.
- 37) Minulla on kyky tunnistaa riskienhallintaan liittyviä keskeisiä ongelmakokonaisuuksia ja arvioida niiden erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja.
- 38) Minulla on kyky tunnistaa rakenteelliseen paloturvallisuuteen ja arvioida niiden erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja.
- 39) Minulla on kyky tunnistaa palotarkastukseen liittyviä keskeisiä ongelmakokonaisuuksia ja arvioida niiden erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja.
- 40) Minulla on kyky tunnistaa valistukseen liittyviä keskeisiä ongelmakokonaisuuksia ja arvioida niiden erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja.
- 41) Minä pystyn johtamaan pelastuskomppaniaa.
- 42) Minä hallitsen johtamisprosessin.
- 43) Minulla on kyky toimia pelastustoimen esimiestehtävissä.
- 44) Minä hallitsen vuorovaikutusjohtamisen.
- 45) Minä osaan kehittää organisaatiota.

TUTKINNON SISÄLLÖN OPPIMINEN - YLEISET TYÖELÄMÄVALMIUDET

Valitkaa kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto: 1 = täysin samaa mieltä, 2 = joihinkin samaa mieltä, 3 = ei samaa, eikä eri mieltä, 4 = jossain määrin eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä.

- 46) Minulla on valmius soveltaa oman alan tutkimustietoa ja työtapoja uusiin ja muuttuviin tilanteisiin.
- 47) Minulla on kyky diagnosoida ja ratkoa ongelmia usealla eri tavalla.
- 48) Minä olen sisäistänyt elinikäisen oppimisen merkityksen.

- 49) Minulla on edellytykset toisen syklin tutkintoon (ylempi amk tai kk) joltavaan koulutukseen.
- 50) Minä olen sisäistänyt pelastustoimen eettiset arvot.
- 51) Minä toimin ammatissa pelastustoimen eettisten arvojen mukaan.
- 52) Minulla on kyky viestiä suullisesti ja kirjallisesti pelastustoimeen liittyvistä kysymyksistä asiantuntijoille.
- 53) Minulla on kyky viestiä suullisesti ja kirjallisesti pelastustoimeen liittyvistä kysymyksistä yleisölle.
- 54) Minä kykenen hahmottamaan tulevaisuutta.
- 55) Minä osaan virittää aloitteellisuutta uusien toimintatapojen luomiseksi.
- 56) Minulla on kyky kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen toisella kotimaisella kielellä pelastustoimen ammattialaan liittyvissä kysymyksissä.
- 57) Minulla on kyky kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen englannin kielellä pelastustoimen ammattialaan liittyvissä kysymyksissä.
- 58) Minä tunnen monikansallisessa ja –kulttuurisessa ympäristössä toimimiseen liittyvät tekijät.

TUTKINNON PUUTTEET

- 59) Miten tutkintoa voisi mielestänne parantaa? Mitä tutkintoon pitäisi lisätä? Mitä tutkinnosta pitäisi poistaa? Voitte kirjoittaa ehdotuksia miten tutkinto saataisiin entistä käyttökelpoisemmaksi.

LIITE 4: KYSELYLOMAKE HÄTÄKESKUSPÄIVYSTÄJILLE

TAUSTAMUUTTUJAT

- 1) Nimi (Kysytään pelkästään mahdollisten vastausmuistutusten lähettämistä varten. Tulosten analysointivaiheessa tieto poistetaan aineistosta eli henkilötietoa ei yhdistetä muihin vastauksiin.)
- 2) Pelastusopistossa suoritettu kurssi
- 3) Virkanimike
- 4) Työsopimus
- 5) Työnantaja
- 6) Työn alkamispäivämäärä
- 7) Aiemmat alan työnantajat (yli 3 kk:n työsuhde) Pelastusopiston koulutusohjelman suorittamisen jälkeen
- 8) Lähimmän esimiehen nimi (Kysytään pelkästään mahdollisten vastausmuistutusten lähettämistä varten. Tulosten analysointivaiheessa tieto poistetaan aineistosta eli henkilötietoa ei yhdistetä muihin vastauksiin.)
- 9) Lähimmän esimiehen virkanimike
- 10) Lähimmän esimiehen sähköposti (Kysytään pelkästään mahdollisten vastausmuistutusten lähettämistä varten. Tulosten analysointivaiheessa tieto poistetaan aineistosta eli henkilötietoa ei yhdistetä muihin vastauksiin.)

TUTKINNON TAVOITTEIDEN MERKITTÄVYYS TYÖELÄMÄN KANNALLTA

Valitkaa kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto: 1 = täysin samaa mieltä, 2 = jokseenkin samaa mieltä, 3 = ei samaa, eikä eri mieltä, 4 = jossain määrin eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä.

- 11) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä tunnen hätäkeskuksen, pelastustoimen, poliisin, sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten toimintaa velvoittavat ja ohjaavat arvot ja säädökset.
- 12) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä huomioin Hätäkeskuslaitoksen arvot kaikessa toiminnassa.

- 13) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä hallitsen tehtävien piirteet ja niihin liittyvät riskinarviot hankittujen tapahtumatietojen perusteella toimialoittain.
- i. pelastustoimi
 - ii. poliisi
 - iii. sosiaali- ja terveydenhuolto
- 14) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä osaan huomioida työturvallisuuteen liittyvät toimenpiteet toimialoittain.
- i. pelastustoimi
 - ii. poliisi
 - iii. sosiaali- ja terveydenhuolto
- 15) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä osaan huomioida eri viranomaisten yhteistoimintatehtäviin liittyvät toimenpiteet.
- 16) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä tunnen valtakunnalliset ja alueelliset toimintaperiaatteet ja käytettävissä olevat resurssit toimialoittain.
- i. pelastustoimi
 - ii. poliisi
 - iii. sosiaali- ja terveydenhuolto
- 17) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä ymmärrän hätäkeskuksen ja yksittäisen päivystäjän aseman ja merkityksen toimialan palveluiden toteuttajana yhteiskunnassa.
- 18) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä huomioin asiakaslähtöisyyden ja yksilöllisyyden osana eettistä osaamista.
- 19) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä hallitsen hätäkeskus-päivystäjän työn vaatimien laitteiden käytön.
- 20) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä hallitsen hätäkeskus-päivystäjän työn vaatimien laitteiden käytön vaatiman teoreettisen taustan.
- 21) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä hallitsen työn suorittamiseksi vaadittavat sovellukset.
- 22) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä osaan kohdata kriisissä olevan ihmisen.

- 23) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä ymmärrän psyykkisen kriisi- ja jälkihoidon merkityksen.
- 24) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä osaan ottaa vastaan palautetta työstäni pystyäkseen kehittämään sen laatua.
- 25) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä tunnen vastuuni ammatillisesta kehittymisestäni osana työyhteisön kehittämistä.
- 26) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä ymmärrän hyvän fyysisen kunnan merkityksen
- 27) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä tunnen laaja-alaisen työkyvyn ylläpitämisen osa-alueet.
- 28) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä ymmärrän työnohjauksen ja työterveydenhuollon merkityksen työssäni.
- 29) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä osaan toimia hätäensiapua ja pelastustoiminnan ensitoimenpiteitä edellyttävissä tilanteissa myös hätäkeskuksen ulkopuolella.
- 30) Työtehtävien kannalta pidän tärkeänä että minä osaan tunnistaa ennalta turvallisuusriskejä ja antaa ohjeita ensitoimenpiteistä.

TUTKINNON TAVOITTEIDEN OPPIMINEN

Valitkaa kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto: 1 = täysin samaa mieltä, 2 = joksikin samaa mieltä, 3 = ei samaa, eikä eri mieltä, 4 = jossain määrin eri mieltä, 5 = täysin eri mieltä.

- 31) Minä tunnen hätäkeskuksen, pelastustoimen, poliisin, sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten toimintaa velvoittavat ja ohjaavat arvot ja säädökset.
- 32) Minä huomioin Hätäkeskuslaitoksen arvot kaikessa toiminnassa.
- 33) Minä hallitsen tehtävien piirteet ja niihin liittyvät riskinarviot hankittujen tapahtumatietojen perusteella toimialoittain.
 - i. pelastustoimi
 - ii. poliisi
 - iii. sosiaali- ja terveydenhuolto
- 34) Minä osaan huomioida työturvallisuuteen liittyvät toimenpiteet toimialoittain.

- i. pelastustoimi
 - ii. poliisi
 - iii. sosiaali- ja terveydenhuolto
- 35) Minä osaan huomioida eri viranomaisten yhteistoimintatehtäviin liittyvät toimenpiteet.
- 36) Minä tunnen valtakunnalliset ja alueelliset toimintaperiaatteet ja käytettävissä olevat resurssit toimialoittain.
- i. pelastustoimi
 - ii. poliisi
 - iii. sosiaali- ja terveydenhuolto
- 37) Minä ymmärrän hätäkeskuksen ja yksittäisen päivystäjän aseman ja merkityksen toimialan palveluiden toteuttajana yhteiskunnassa.
- 38) Minä huomioin asiakaslähtöisyyden ja yksilöllisyyden osana eettistä osaamista.
- 39) Minä hallitsen hätäkeskuspäivystäjän työn vaatimien laitteiden käytön.
- 40) Minä hallitsen hätäkeskuspäivystäjän työn vaatimien laitteiden käytön vaatiman teoreettisen taustan.
- 41) Minä hallitsen työn suorittamiseksi vaadittavat sovellukset.
- 42) Minä osaan kohdata kriisissä olevan ihmisen.
- 43) Minä ymmärrän psyykkisen kriisi- ja jälkihoidon merkityksen.
- 44) Minä osaan ottaa vastaan palautetta työstäni pystyäkseni kehittämään sen laatua.
- 45) Minä tunnen vastuuni ammatillisesta kehittymisestäni osana työyhteisön kehittämistä.
- 46) Minä ymmärrän hyvän fyysisen kunnon merkityksen
- 47) Minä tunnen laaja-alaisen työkyvyn ylläpitämisen osa-alueet.
- 48) Minä ymmärrän työohjauksen ja työterveydenhuollon merkityksen työssäni.
- 49) Minä osaan toimia hätäensiapua ja pelastustoiminnan ensitoimenpiteitä edellyttävissä tilanteissa myös hätäkeskuksen ulkopuolella.
- 50) Minä osaan tunnistaa ennalta turvallisuusriskejä ja antaa ohjeita ensitoimenpiteistä.

TUTKINNON PUUTTEET

51) Miten tutkintoa voisi mielestänne parantaa? Mitä tutkintoon pitäisi lisätä? Mitä tutkinnosta pitäisi poistaa? Voitte kirjoittaa ehdotuksia miten tutkinto saataisiin entistä käyttökelpoisemmaksi.